

Izdaja odbor za splošne zadeve Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Jože Delalut, Alojz Janežič,
Marjan Kolar, Frančiška
Korošec, Jože Sater

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Telefon 86 030, int. 304

Tiska: ČP Mariborski tisk
Maribor

TUDI V ZVEZI KOMUNISTOV PO NOVEM

Čeprav organizacijske spremembe v ZK in tudi sicer v družbi niso ravno redke, se jim, razumljivo, ne privadimo kar tako, zato se vsakokrat znova vprašamo: čemu? in kaj si od nove organizacije ometamo?

Pred časom smo tudi tovarno organizacijsko in tehnološko na novo uredili in zaokrožili, danes pa tej organizaciji oblikujemo še samoupravno vsebino — dušo.

In kaj je tisto, kar terja te in druge spremembe, ki jih v okviru politike ZK in skladno z ustavo pripravljamo ali izvajamo?

Na eni strani so to doseženi realni družbenoekonomski odnosi, na drugi strani pa ne dovolj razvito samoupravno življenje v delovnih organizacijah in v širši družbi. Tudi za organiziranost ZK velja, da je zaostala za družbenim in celo notranje partijskim življenjem. Zato ni čudno, če so se leta nazaj znotraj ZK kopičili nešteti problemi, ki so nato povratno slabo vplivali na družbo. Naj nekatere le omenim:

1. Zavoljo neustrezne organiziranosti je bila ZK na obrobju družbenega dogajanja. Pravzaprav niti vodstvo niti članstvo ni posegalo v oceno in razreševanje konkretnih problemov v delovni sredini ali širše v družbi. Če je članstvo ali vodstvo vendarle sklepalo o nečem konkretnem, tega po navadi najodgovornejši del članstva ni izvajal.

2. Neštetim nenormalnim pojavom na gospodarskem in samoupravnem področju se je ZK posvečala bolj besedno in z blago ter brezosebno kritiko.

3. ZK je bila nerazumljivo neobčutljiva za razraščanje nacionalizma.

Ta in druga vprašanja so terjala drugačno organiziranost ZK, če naj bi še naprej ostala vodeča in usmerjajoča družbena sila. Nujna je bila torej sprememba dosedanje organiziranosti iz leta 1967, ki je tedaj z najboljšimi nameni želela

razbiti dotedanje majhne in vase zaprte organizacije. Žal pa se je to načelo — načelo večjih, bolj krajevno organiziranih organizacij — v praksi izjalovilo v dokaj pasivno organizacijo, ki je o stvareh raz-

pravljala nasploh in teoretično. S tem se je bistveno zmanjšala njena akcijska sposobnost, enotnost in članska disciplina.

Kakšna je organizacija v tovarni?

Izhodišče sedanji organiziranosti ZK v tovarni so že omenjeni splošni razlogi, ki gotovo veljajo tudi za nas, organizacijski okvir pa so ji dale sedanje enote in predlagani TOZD ter OSS.

IZ VSEBINE

Aktualno v sindikatu — Mladost in volja — porok za uspeh — Se enkrat »Skrb za borce na papirju« — Dokončno izvoljeno vodstvo — Železarske zanimivosti — Doma in na tujem — Zadovoljstvo kljub neurejenim razmeram — S knjižne police — Sportne vesti — Jože Kotnik — Ivan Petrej — Ivan Vertačnik — Gibanje zaposlenih — Zgodbe za čitanko

Kmalu bo zacvetelo

Spremembe so bistvene. Skoraj 300 članov je bilo pred organizacijsko spremembo v eni organizaciji, danes pa so skupaj z organizacijo šolskega centra v štirih. Oddelki so ostali v glavnem taki, kot so bili. Hkrati s predlagano reorganizacijo je bilo tudi rečeno, da taka, kot je, trenutno verjetno najbolj ustreza, da pa mora ostati gibka — spremenljiva, če bodo to razmere zahtevale.

Povsem je nov 13-članski svet ZK tovarne, ki pa ni prevzel funkcije bivšega komiteja, temveč le njegovo mobilizacijsko in usklajevalno funkcijo. Menim tudi, da nam ni treba biti žal za bivšimi komiteji, saj vemo, da so bili v svojem času v glavnem prerasli v sicer aktiven, toda zaprt sistem moči, ki je zamenjal aktivnost članstva. Danes želimo z reorganizacijo aktivirati članstvo, organom ZK pa dati predvsem organizatorsko, mobilizatorsko, usklajevalno in izvršilno funkcijo. Predvsem pa opredeliti odgovornost za izvajanje izoblikovane in sprejete politike organizacij.

Katere so organizacijske in vsebinske prednosti sedanje organiziranosti?

1. Organizacije kot osnovna oblika povezovanja komunistov, za dogovarjanje komunistov in oblikovanje ter sprejemanje politike so manjše, pa tudi tehnološko in samoupravno so smiselno bolj zaokrožene. Taka organiziranost omogoča komunistom bolj konkretno razpravo, konkretne sklepe in predvsem ni razlogov za prenašanje stvari v obravnavanje navzgor.

2. Skupna vprašanja vseh komunistov v tovarni bodo tudi vnaprej lahko obravnavali na zboru komunistov in na zboru delegatov, sklepe, ki se nanašajo na tovarno, pa bo moral izvajati svet.

3. Večja bo vplivnost ZK, in to v delovni sredini, v kateri komunisti živijo in delajo.

4. Povečala se bo tudi racionalnost delovanja komunistov, saj nam prinaša sedanja organiziranost pestrejšje oblike delovanja, ki vsaka vodi k cilju in je del povezanega organizacijskega sistema.

5. Pričakujemo, da bo ZK z večjo vplivnostjo in aktivnostjo privlačnejša za nove člane.

6. Akcijska enotnost bo v sedanji obliki organiziranosti večja, lažje pa bo tudi izvajati načelo demokratičnega centralizma.

Naj še predstavim sekretarje organizacij, sekretarja in člane sveta ZK tovarne, ki so v sedanjem času večje aktivnosti in politične odgovornosti pred članstvom in delovno skupnostjo nedvomno prevzeli zelo odgovorno nalogo:

1. Organizacijo ZK enote metalurške proizvodnje vodi sekretar JOHMAN Franc, obratni lanser v PD enote I.

2. Organizacijo ZK enote mehanske predelave vodi sekretar ŠISERNIK Franc, delovodja montaže pnevmatskega orodja v enoti II.

3. Organizacijo ZK skupnih služb (oddelek uprave in oddelek vzdrževalno energetskih obratov) vodi VUŠNIK Ivan, vodja operativnega projektiranja v elektro obratu za jaki tok.

4. Organizacijo Šolski center, ki vključuje poleg učnega in drugega osebja še učence šol, vodi KODELA Rudi, profesor slovenskega jezika na šoli.

Kot sem že zapisal, šteje svet ZK tovarne 13 članov. Vsaka izmed organizacij izvoli vanj po 4 člane, sekretar organizacije je po funkciji član sveta, Šolski center pa zastopa le sekretar organizacije.

Sekretar sveta je JELERČIČ Rado, diplomirani inž., vodja fazne kontrole v enoti I, člani pa so:

1. Pogorevc Edo, enota II, namestnik sekretarja sveta
2. Ošlak Miha, enota I
3. Kosmač Jože, enota I
4. Johman Franc, enota I
5. Širnik Anton, enota I

6. Svetina Olga, enota II
7. Šisernik Franc, enota II
8. Pepevnik Ivan, enota II
9. Gorinšek Lizika, enota III
10. Vušnik Ivan, enota III
11. Zafošnik Milan, enota III
12. Kodela Rudi, Šolski center

Ta zapis je informacija o izvršeni organizacijski spremembi ZK v tovarni, o kateri je sicer že bil govor, širšemu članstvu in delovni skupnosti pa verjetno niso bili zadosti znani razlogi za tako organizacijsko odločitev.

Milan Zafošnik

AKTUALNO V SINDIKATU

Razprave in sklepi na občnih zboreh kakor tudi usmerjenost dejavnosti novo ustanovljenih osnovnih organizacij in predkongresni materiali nalagajo vsebino občnega zbora sindikalne organizacije tovarne. Ker bo občni zbor že pred izidom »Informativnega« 15. aprila, je verjetno vseeno prav, če predvidevamo, v katerih smereh se bo odvijala razprava in kaj lahko od občnega zbora pričakujemo.

I. Organizacijske spremembe

Dokončna potrditev že vpeljane reorganizacije je posledica uveljavitve ustavnih dopolnil. Poleg že izvoljenih organov sindikata v treh osnovnih organizacijah bo občni zbor izvolil tudi organ »konferencosvet« sindikata Železarne Ravne po delegatskem sistemu, ki bo imel vlogo svetovalca in usmerjevalca sindikalne aktivnosti v tovarni. Ta organ bo tudi koordinator in sklepna vez med samoupravnimi organi in političnimi organizacijami na nivoju podjetja in navzven.

II. Samoupravljanje

Neposredna samouprava prek delovnih skupin, ki morajo postati samoupravne tribune proizvajalcev in kreatorji posrednega upravljanja, mora dobiti močnejšo hrbtenico. Delavski amandmaji so uzakonili to obliko neposrednosti pri odločanju, zato jo je z vso skrbjo negovati, vzpodbujati in oblikovati. Pri poglobljanju te vsebine upravljanja je potrebno tudi pohvaliti pa tudi z ukrepi opozarjati tiste, ki jim ta oblika, »tobože«, jemlje avtoritativnost in ne vem še kaj. Sedanja slika je odmev zakoreninjenih miselnosti birokratskih odnosov ali pa skrajne nezainteresiranosti do proizvajalčevih teženj po upravljanju. Imenovani vodje delovnih skupin naj se zavedajo, da je vodenje delovne skupine službena dolžnost in obnem ena izmed njihovih bistvenih dokazil sposobnosti.

Delovne skupine naj ne bodo samo oblika informiranja, ker še danes nimamo razglasne postaje ali pa sredstva za ureničevanje vsebin vseh mogočih referendumov in samoupravnih dogovorov, temveč resnična komunikacija za uveljavitev pravic po ustavnih dopolnilih.

Vsi posredni organi delavske samouprave, ki bodo v večji meri bazirani na delegatskem sistemu, bodo z oblikovanimi stališči lahko presodno, dostikrat formalno, odločali in sklepali.

III. Družbeni standard

Vlogo družbenega standarda osebno, dostikrat zanemarjamo na račun osebne standarda. Ovreči je treba miselnost, da družbeni standard ni sestavni del osebne standarda. Vlaganja v družbeni standard moramo bolj smotrno načrtovati in ne smejo biti samo plod trenutne politične atmosfere, kot jo nekateri ocenjujejo. Tu ni samo vprašanje izgradnje delavskih stanovanj (pojem delavsko stanovanje ima toliko drugače, je pa popolnoma razumljivo, če poznamo strukturo potreb in normativov), temveč tudi izgradnja šol, telovadnic, vzgojno varstvenih ustanov (samoprispevek v te namene ni modni krik, temveč potreba po saniranju nevdružnega stanja), otroških igrišč pa navsezadnje tudi izgradnja športnih objektov (za katere pa po zadnjih razpravah nimamo pravega posluha) in kulturnih ustanov, brez katerih tudi ne moremo razmišljati o dvigu naše kulturne ravni.

IV. Socialna problematika

Dosti je še takih družin, ki istovetijo socialnost in... Kaj pomenijo sprostitev (beri podražitev) cen v zadnjem letu za 4—5 člansko družino z dohodkom tudi do 2500 din, si je težko predstavljati. Mi pa še vedno govorimo o minimalnem OD 1000 din. Če pa hočeš kupiti čevlje šolo-obveznemu otroku moraš odšteti 200 do 250 din (cenejših ne delajo več). Sproščanje cen bi lažje imenovali sproščanje socialnih razlik. Pri tem pa smo vsi enako brezobzirni, tako proizvajalci jekla kot proizvajalci solate in vsi vmes. Vsi pa bi radi stabilizacijo. Vloga sindikatov pri tem je ali preslaba ali pa premalo spoštovana.

Boleznine so že dalj časa predmet razprav, vendar še do danes nismo slišali za konkretnije izboljšave. Vsak, kdor zboli, je že skoraj socialni problem. Če damo nekemu 300 din pomoči, že mislimo, da smo »bogu brado spipali«.

Ekonomske stanarine nas že čakajo in je samo vprašanje časa, kdaj jih bomo začeli preklinjati. Dejstvo je, da takšne, kot so, ne morejo biti, samo, kakšno pa bo dejstvo potem?

V. Delovni pogoji

Izboljšujemo delovne pogoje predvsem v topilnicah. Odpraševalne naprave nam bodo pojedle precej sredstev, ki bi jih sicer nujno potrebovali za nabavo novih

proizvajalnih naprav, vendar je v tem primeru (čeravno izsiljeno) investiranje v prid zdravju. Tu ne bomo smeli obstati. Poleg odpraševalnih naprav imajo zaposleni v livarni in topilnici I nemogoče higienske prostore. Ne bi bilo prav, da z grožnjami zaposleni izsiljujejo to, kar jim neobhodno moramo dati.

Beneficirana delovna doba je dostikrat posledica neurejenih delovnih pogojev (kar tudi trdi republiška komisija), za kar pa je delavec najmanj kriv. Še vedno pa so posamezna delovna mesta izvzeta iz naslova beneficiranja. Zato bo potreben bolj energičen pristop uprave podjetja, da se dokončno, ugodno (neugodno) ocenijo.

VI. Družbena prehrana

Dosti objektivne, še več pa neobjektivne kritike doživlja, zaenkrat še preživlja, ta naša ali »Merxova« menza. Kdor kritizira zato, da ne bi bilo slabše, ta naj kritizira, kdor pa ocenjuje sedanje stanje za nevzdržno, naj doma v lastni lonec pogleda. Marsikomu je to prvi dnevni obrok (marsikomu pa najbrž tudi glavni). Interes podjetja pa tudi sindikata je, da čim več zaposlenih v tej menzi je, in to topli obrok. V sedanjem času se pripravlja adaptacija menze (o tem je govora drugje), kar bo delno izboljšalo organizacijo delitve (ne kvalitete) hrane. Vsakršna povečava normativov, predvsem mesa, pa pogojuje višjo ceno, ki jo mora plačati ali podjetje ali posameznik.

Nepravilnosti, ki pa so več ali manj operativnega značaja, pa se morajo odpraviti in je to naloga obeh pogodbenih strank: Železarne Ravne (ne sindikat) in »Merx«, gostinska enota Ravne. Res pa je tudi, da imamo v lastni hiši, predvsem pri obračunavanju blokov pravo anarhijo, pri čemer pa je običajno oškodovan potrošnik.

Veliko je govora o uvedbi dietne malice. Pri tem pa ni mišljen posebej pripravljen obrok, temveč le »nežnejša« količina začimb (sol, poper, paprika). Naj ta del ne izzveni kot zagovor kogarkoli, temveč kot objektivno ocenjevanje trenutnega stanja.

VII. Sindikalna članarina

Veliko je polemike o vračanju članarine v obliki sredstev za izlete — rekreacijo. Sedanja oblika je zares nevzdržna in jo bo občni zbor glede na nova pravila sigurno spremenil. Seveda pa bo potem potrebna večja smotrnost potrošnje teh sredstev.

VIII. Minulo delo

Tako imenovana odpravnina (precej nesimpatičen izraz) je predmet širokih razprav v sindikatih po celi Jugoslaviji. Kljub že vpeljanima stimulansom (dodatek za stalnost in nagrade jubilarom), bo potrebno vztrajati na pripravi normativnega akta o minulem delu. Dodatek za stalnost v sedanji obliki procentualnega odnosa na OD je nepravilčen do zaposlenih z nižjimi OD. Pravičnejše bi bilo, da bi za vsako leto službovanja v podjetju vsak zaposleni dobil enak znesek (kar velja tudi za nagrade jubilarom).

IX. Šport, rekreacija, letni oddih

Občni zbori so razpravljali o športnih tekmovanjih, rekreaciji, TRIM-u. Značilna je enotna ugotovitev, da je rekreativne aktivnosti premalo oziroma da je pre malo popularizirana. Z izgradnjo steze TRIM

na Rinskem vrelcu je predvsem v tej smeri narediti več.

Letni oddih v počitniškem domu v Portorožu se dostikrat sprevrže v 10 dni negodovanja. V sedanjih pogojih so razmere v Portorožu nujno potrebne sanacije. Nekaj v zvezi s tem se bo pričelo urejati v letošnjem letu, vendar med letošnjim letovanjem še ne boste naleteli na spremembe. Vprašanje pa je, kaj bo drugo leto. S takim pristopom, kot smo ga imeli do sedaj, je prej verjeti, da bo treba dom podreti in na novo sezidati, med tem časom pa bomo letovali drugje (seveda tisti, ki bodo to zmogli). Vzdrževanje v domu je na psu, pa čeravno imamo upravnika v domu 12 mesecev predvsem zato, da bi

dom pripravljen pričakal začetek sezone. V železarni imamo elektricarje, mizarje, vodovodne inštalaterje, ključavničarje, ki bi lahko v predsezoni uredili tisto, kar ljudi med bivanjem najbolj vznemirja. Podjetje pa bi moralo zagarantirati vsaj sredstva za jogi-vložke, ki jih zaenkrat samo še armada nima.

Nanizana problematika bo dobila dokončno obliko na občnem zboru. Občni zbori po sindikalnih podružnicah so navdušili. Značilnost vseh je, da niso izzveneli kot proizvodne konference, temveč so delegati s svojimi prispevki dali občnemu zboru sindikalno vsebino. To pa že pomeni pravilno usmeritev.

Alojz Janežič

Mladost in volja - porok za uspeh

V letu stabilizacijskih ukrepov in v stremljenju za dvig likvidnosti narodnega gospodarstva smo priča mnogim usodnim odločitvam. Nahajamo se v obdobju ustavnih sprememb, ki so v ozki povezavi s stabilizacijskimi ukrepi. Vse te spremembe, predvsem pa realizacija ustavnih amandmajev nudijo edino pravo pot k ustanovitvi takih pogojev, ki bodo delavcem zagotovili možnost vplivno odločati v vseh procesih družbene reprodukcije. Posebej velja naglasiti vrednost teh amandmajev v investicijski politiki, saj bodo delavci s svojimi odločitvami aktivno sodelovali pri kreiranju investicijske politike, ki je prav gotovo eden od osnovnih vzrokov inflacije. Ni senzacionalna ugotovitev, če zapišem, da so vsi politični naporji zadnjega časa usmerjeni k dvigu vpliva delavskega razreda.

Toliko zaželena stabilizacija pa bo dosežena s skupnimi naporji nas vseh in ne le federalnih organov. Svoj delež bo mo-

rala prispevati v enaki (če ne še v večji) meri tudi mladina, zaposlena v naši delovni organizaciji.

Zbor mladih samoupravljalcev pretekli mesec na Jesenicah je dokaj jasno opredelil vlogo mladine pri realizaciji ustavnih dopolnil. Udeležence zbora, mlade delavce črne in barvne metalurgije, so predstavnik TK ZMS iz mnogih delovnih organizacij (Železarna Jesenice, Ravne, Štore, TAG Ptuj, Mariborska livarna, Impol Slovenska Bistrica) seznanili s prizadevanji mladih v bitki za stabilizacijo. Preveval me je občutek, da smo mladi v svojih naporih delovali preveč osamljeni in da je naš delež še vse premajhen. Posamezniki so v svojih koreferatih nanizali vrsto vzrokov, ki pogojujejo takšno navidezno mlahavost v delovanju mladine. Ugotovitev, da je mladinska organizacija še vedno neke vrste orodje ostalih družbenopolitičnih organizacij, ni nova, prav tako je staro tudi spoznanje o počasnem prodoru

mladih strokovnjakov na odgovorna delovna mesta. Preživeli hierarhični odnosi so bili deležni najostrejših kritike kot eden izmed glavnih zaviralcev razvoja delavskega samoupravljanja.

Zanimivo je, da je ta nemoč mladinskih organizacij opazna v večini podjetij. Izhod iz tega bo le v zavestnem izpolnjevanju delovnih nalog ter v koordiniranem sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v podjetju. Delo in ustvarjeni delovni uspehi naj krasijo napore mladih v prizadevanju ustvariti nove odnose. Morali nas bodo opaziti.

In kakšno je vključevanje mladinske organizacije v uveljavljanje ustavnih amandmajev v naši železarni? Z zadovoljstvom lahko zapišem, da je mladina naše železarne aktivno vključena v uveljavljanje ustavnih dopolnil in njihovo uresničitev od ideje v prakso. Naš predstavnik na zboru mladih samoupravljalcev je svojo misel izrazil takole: »Vsi, še posebej pa mi mladi, smo zainteresirani za dosledno izvajanje ustavnih dopolnil, saj nam ni vseeno, kakšno bo samoupravljanje v na-

ši delovni organizaciji, kakšen kos kruha bomo rezali tedaj, ko bomo prišli v položaj, da vodimo in upravljamo podjetje mi sami, današnja mlada generacija. Mladi v naši delovni organizaciji se zavedamo, da moramo zastaviti vse svoje sile za prodor samoupravnih odnosov, ki so edina resnična sedanost in naša perspektiva.«

Mladi smo torej pripravljeni delovno skupnost obogatiti z novimi delovnimi dosežki, se aktivno spoprijeti z zastarelostjo in skupaj z drugimi naprednimi silami težiti k uresnitvi ustavnih dopolnil. Široko zasnovane delovne akcije mladih samoupravljalcev za doseg trdnosti našega gospodarstva pa bodo rodile sadove le ob podpori celotne delovne skupnosti. Osemdeset udeležencev zbora mladih samoupravljalcev je zadovoljno zapuščalo Jesenice, saj so bili bogatejši za nekatera spoznanja.

Večja zavzetost pri delu ob pravilno opredeljeni vlogi mladinske organizacije v podjetju sta porok za doseg postavljenih ciljev.

Viktor Robnik

Dokončno izvoljeno vodstvo

Letos prihajamo v zaključno fazo formiranja TOZD, katerih cilj je doseči izboljšanje v proizvodnji, produktivnosti, delovni in tehnološki disciplini, boljši kontroli gospodarjenja, racionalnejšem izkoriščanju sredstev, boljši obveščenosti vseh zaposlenih, skratka izboljššanemu položaju podjetja in s tem dvigu življenjskega standarda vseh zaposlenih. Seveda so to želje nas vseh in v popolnem zaupanju našemu vodstvu, ki je pripravljalo spremembe, so se delavci v svojih informativnih skupinah izrekli »za«, saj je tudi skrajni čas, da se preide na boljši način gospodarjenja in se s tem izboljša položaj delavca.

Da bi se formiranje in nadaljnje delo TOZD bolj podkrepilo in bi rezultati dela prihajali bolj do izraza, je bilo potrebno tudi v sindikalni organizaciji narediti temeljito spremembo. Prav sindikalna organizacija, v kateri je skoraj sleherni član delovne skupnosti, lahko največ prispeva k izboljšanju dela v TOZD ter poskrbi za dobro počutje in splošno zadovoljstvo delovnega človeka. To je pa pravzaprav poglavitni cilj ne samo sindikalne, temveč tudi ostalih družbeno političnih organizacij.

Reorganizacija sindikata v našem podjetju, za katero smo predlog osnutka pravil že lahko brali v našem Fuzinarju in ki bodo dokončno potrjena na bližajočem se občnem zboru sindikata železarne Ravne, bo v osnovni sestavi približana slehernemu na delovnem mestu, kjer se bo vsak član lahko uveljavil s svojo dejavnostjo. Reorganizacija je že v polnem teku, zaključena bo z občnim zborom sindikata tovarne, dokončne propozicije in pravila reorganizacije širšega pomena pa bodo izoblikovane na bližajočem se kongresu sindikatov Slovenije.

Občni zbori po posameznih podružnicah so pri kraju. Izvoljena so vsa vodstva oz. odbori po podružnicah, ki pa jih je sedaj mnogo več, saj je tako odboru podružnice omogočeno lažje delo z mnogo manjšim številom članov kot doslej. Npr. mehanski obrati ali TOZD II. so bili ena sindikalna podružnica z enim odborom in z okoli 900 člani, zdaj je z novo reorganizacijo formiranih iz ene kar 6 podružnic, od katerih ima vsaka svoje vodstvo, ki bo skrbelo za boljše delo svojih članov.

Prav tako je iz ene osnovne organizacije železarne sedaj formiranih več osnovnih organizacij, in sicer pri TOZD I, TOZD II in skupnih službah ali enoti III. Na ravni podjetja ostane organ, ki bo v nekem smislu koordinator ali usmerjevalec dela vseh treh

osnovnih organizacij pri enotah, od koder se začneja vsa akcija izvrševanja nalog v podružnicah.

Reorganizacija v enoti I

Do formiranja sindikalnih podružnic oz. OOS v enotah je prišlo natančno tako, kot je bilo predlagano v osnutku pravil sindikata objavljenih v Informativnem fuzinarju št. 12. Iz prvotnih 6 podružnic v podjetju jih je nastalo 16.

V enoti I. je iz prvotnih štirih nastalo šest podružnic. Poleg prejšnjih: topilnice, livarne, valjarne in kovačnice je sedaj nastala še podružnica jeklovleka in skupnih služb v enoti I.

Kot že povedano, so vsa vodstva v podružnicah in v OOS enote I že izvoljena. Da bi vsi zaposleni na tem področju bili bolj seznanjeni z izvoljenimi člani odborov (vsi namreč niso bili na občnih zbora), navajamo kompletno vodstvo v OOS — v enoti, po posameznih podružnicah ter njihove nadzorne odbore. To smo namreč dolžni storiti, kajti na občnih zbora je bilo mnogo kritike o slabih obveščenosti članov sindikata.

Odbor SP topilnice

Ivan Žunko, predsednik
Milan Butolen, tajnik
Franc Videtič, blagajnik
Franc Paradiž
Alojz Potočnik
Jože Kac
Ivan Novšek
Jerica Savič
Ivan Božič

Nadzorni odbor

Franc Gostenčnik, predsednik
Franc Stimmnikar
Stojan Skudnik

Odbor SP livarne

Karel Polanc, predsednik
Anton Širnik, tajnik
Anton Golobinec, blagajnik
Silvo Turk
Jože Buhvald
Janez Plohl
Cilka Majerič
Franc Sedelšek
Ljubiša Topalovič
Albin Čreslovnik
Jože Grabner
Anton Čreslovnik
Ivan Mežnarc

Nadzorni odbor

Ernest Pušnik, predsednik
Ivan Kamnik
Ivan Kreuh

Odbor SP valjarne

Milan Božinovski, predsednik
Stanko Jamer, tajnik
Teodora Bricman, blagajnik
Zdravko Videršnik
Franc Štinjak
Janez Piko
Anton Kodrun

Nadzorni odbor

Viktor Pesjak, predsednik
Franc Jesenek
Ivan Božič

Odbor SP kovačnice

Ivan Lagoja, predsednik
Adolf Sekavčnik, tajnik, blagajnik
Anton Senica
Stanko Kočnik
Jože Planinšec

Nadzorni odbor

Rudolf Šipek, predsednik
Martin Jazbec
Mirko Pešl

Odbor SP jeklovleka

Franc Srebotnik, predsednik
Janko Rutar, tajnik
Herman Pečovnik, blagajnik
Majda Matija
Jože Praper

Nadzorni odbor

Franc Ratej, predsednik
Karel Kušej
Rudi Lakovšek

Odbor SP skupnih služb enote I

Inž. Jože Zlof, predsednik
Cvetka Golob, tajnik
Silva Čegovnik, blagajnik
Jože Kordež
inž. Edo Strucl
Ela Tušek
Jakob Babin
Ludvik Bavče
Drago Polanc
Rado Pšeničnik
Jože Vošner

Nadzorni odbor

Andrej Plohl, predsednik
Gilbert Zupančič
Alojz Škalič

Izvršni odbor OOS enote I

Vlado Peruš, predsednik
Jurij Glavica, tajnik
Franc Čivnik, blagajnik
Franc Sedelšek, športni referent
Ivan Žunko
Avgust Balant
Slavko Sešelj
Karel Polanc
Anton Širnik
Jože Kerbev
Ivan Fedler
Adolf Sekavčnik
Anton Senica
Ivan Lagoja
Milan Božinovski
Stanko Jamer
Franc Štinjak
Zdravko Videršnik
Franc Srebotnik
inž. Jože Zlof
Cvetka Golob

Nadzorni odbor

Franc Košak, predsednik
Ivan Kugovnik
Stefka Savinc

Vodstva od tovarniškega odbora navzdol so dokončno izvoljena. Treba je še izvoliti najvišje vodstvo na ravni podjetja na bližajočem se občnem zboru. Takrat se uradno konča dosedanjim načinom dela in začne z novim. Dokončni reorganizaciji sindikata v našem podjetju s sprejetjem novih pravil in potrditvijo reorganizacijske sheme kakor tudi z izvolitvijo novega najvišjega foruma sindikata bo dan pečat na občnem zboru. Res je, da so nekatere podružnice že začele z delom po novem, po občnem zboru pa dobijo še podrob-

nejše smernice. Takoj bodo morale izdelati programe za naslednjo mandatno dobo in plan trošenja sredstev. Občni zbor bo prinesel mnogo sprememb glede načina dela in razdeljevanja sredstev na forume na ravni podjetja, enot in nazadnje podružnice. Sprememba bo za slehernega člana najbolj zanimiva, kajti že dalj časa je želja, da se vrača večji del ostanka članarine nazaj v podružnice. To se bo po vsej verjetnosti dokončno izpolnilo in tako omogočilo podružničnim odborom lažje delo. Člani si želijo več športa in rekreacije, več družabnih srečanj, izletov itn. To je pa do sedaj bilo zelo težko, ker so bila sredstva minimalna. Zato bo občni zbor razpravljaval o predlogu, da bi se ostanek članarine v podjetju delil:

50 odst. podružnični odbori,
30 odst. odbori na nivoju enot,
20 odst. tovarniški odbor.

Odvisno je, za kaj se bodo člani na občnem

zboru odločili in katere kompetence bodo imeli posamezni odbori glede trošenja sredstev. V podrobnosti se ne bi spuščal. Smo tik pred občnim zborom in takrat bo vse jasno. Morali se bomo opredeliti za način bodočega poslovanja v sindikatu in se potem tega tudi držati.

O občnem zboru bomo člane obvestili v našem glasilu, prav tako pa bomo tudi v bodoče sproti pisali o delovanju vseh podružnic, odbora v enoti I. in upam, da bosta tako storili tudi enoti II in III ter njune podružnice.

S tem želimo vsem članom omogočiti, da bodo vedno na tekočem s sindikalno dejavnostjo na svojih področjih, vodstvom vseh odborov pa čim tesnejše sodelovanje s slehernim članom naše organizacije. Obenem želimo vsem vodstvom sindikata plodno delo v tekoči mandatni dobi, vsem dosedanjim pa iskrena hvala.

-ca

Cene 8-dnevnega počitniškega paketa so:

	odrasli	otroci od 4—10 let	otroci do 4. leta
a) zasebne sobe	850	720	60
b) hotel »Resnik«	1100	900	60

Po želji lahko podaljšate letovanje za 7 dni za dodatno plačilo:

a) zasebne sobe	520	400	—
b) hotel »Resnik«	730	600	—

Ob prijavi je potrebno vplačati 400 din akontacije na osebo. Tisti pa, ki se prijavijo in vplačajo celotne stroške letovanja do 30. aprila, dobijo popust 50 din na osebo (razen otrok do 4 leta).

Podrobne informacije dobite pri referentih za rekreacijo v enotah ali v pisarni sindikata.

V. Turistična agencija VIATOR nam je ponudila letovanje v Poreču, Umagu, Novem gradu, na Dugem otoku, Crveni Luki in Murterju. Cene dnevnega pensiona v teh krajih so od 82 do 130 din. Ponudbe so na vpogled v pisarni sindikata.

Š. F.

MOŽNOSTI LETOVANJA V LETU 1973

Kot vsako leto je prišel čas, ko planiramo letni dopust in večina tudi kraj, kjer ga bomo preživali. Glede na dejstvo, da živimo v alpskem svetu in imamo možnost preživeti konec tedna v gorah, si v

v našem domu in so zaposleni v Železarni Ravne najmanj 5 let.

II. Letovanje v Biogradu na moru

V dogovoru z odgovorno službo za letovanje v Železarni Jesenice imamo zagotovilo, da nam bodo odstopili eventualne prostore v počitniškem domu v Biogradu na moru. V letu 1972 je v začetku julija in v drugi polovici avgusta letovalo v Biogradu 19 naših družin. Dokončno ponudbo bomo dobili po njihovem rednem vpisu, ki bo v prvi polovici maja. Okvirna cena pensiona je 60 dinarjev.

III. Letovanje na Rabu

V podobnem dogovoru smo z gostinsko enoto Železarne Štore. Tudi oni so pripravljeni odstopiti vse proste kapacitete redno zaposlenim delavcem Železarne Ravne. Okvirna cena pensiona je prav tako 60 dinarjev.

IV. 8-dnevni počitniški paket v Kaštelu pri Splitu

Podjetje Inex-Slavnik-Koper je ponudilo 8-dnevni paket letovanja v hotelu »Resnik«. V paketu je vračunano:

- avtobusni prevoz Brnik—Ljubljana (in nazaj),
- prevoz z reaktivnim letalom DC-9 na relaciji Ljubljana—Split (in nazaj),
- avtobusni prevoz z letališča do hotela (in nazaj),
- polni pensioni (prehrana in prenočišče),
- turistična taksa in vstopnina za ples,
- organizacija in vodstvo letovanja.

OBVESTILO

Člane kolektiva obveščamo, da bodo lahko preživeli prvomajske praznike v počitniškem domu železarne Ravne v Portorožu.

Dom bo odprt od četrтка (26. april) zvečer do nedelje (6. maj) opoldne.

Cene dnevnega pensiona bodo:

- za odrasle 52 din
- za otroke od 10—14 let 40 din
- za otroke od 4—10 let 25 din

Interesente opozarjamo, da bodo sami pospravljali sobe.

Informativno se prijavite v pisarni sindikata (tel. 354) do torka, 24. aprila 1973.

DVE TRUPLI

Pravnik in politik Giovanni Rosadi (1862—1925) je spremljal prijatelja na pokopališče. Prišla sta do nagrobnika, na katerem je pisalo:

»Tu leži odvetnik in poštenjak.«

»Glej no,« je rekel Rosadi prijatelju, »v tale grob so pa pokopali dve trupli.«

Bo letos na dopustu boljše vreme?

večini želimo, da bi preživeli vsaj del letnega dopusta nekje ob morju.

Zavedamo se, da bodo cene pensionov na Jadranu kljub »zmrznitvi« za naše možnosti v določenih krajih precej astronomske in za poprečno družino nedostopne. Zato vam posredujemo le tiste možnosti letovanja, ki niso pretirano draga.

I. Letovanje v Počitniškem domu Železarne Ravne v Portorožu

V desetih izmenah po 10 dni bo lahko letovalo 670 naših delavcev oz. najožjih družinskih članov. Izmene bodo od 20. junija do 18. septembra. Cena dnevnega pensiona še ni določena. Predvidoma bo med 45 in 55 dinarji. Razpis bo objavljen do 25. aprila, vpisovanje pa po prvem maju. Tudi letos bodo imeli prednost vpisa tisti, ki v zadnjih petih letih niso letovali

Morje spet vabi

Iz dela kolegijskih izvršilnih organov

Odbor za splošne zadeve

Odbor je na sejah razpravljal o nekaterih ugovorih v zvezi z izpraznitvijo stanovanjske hiše Koroška 19 in preselitvijo na Javornik ter obravnaval nekatere vloge v zvezi z ugodnostmi članov Zveze borcev po čl. 59 pravilnika o delitvi OD in odločal o nekaterih zahtevkih v zvezi s proglasitvijo jubilejantov dela. Po razpravi je v posameznih zadevah sklenil:

Ob ugotovitvi, da je bilo potrebno stanovanjsko hišo Koroška 19 izprazniti in da v bloku na Javorniku, ki je bil na razpolago, ni bilo dovolj ustreznih stanovanj, je bilo ugodeno pritožbi Berte Pori, Marije Herič in Mihe Frlina. Sklenjeno je bilo, da se morajo v dodeljena stanovanja preseliti, da pa se jim izstavi zagotovilo, da se jih bo naknadno upoštevalo in reševalo v okviru novo zgrajenih stanovanj na Javorniku, medtem ko je bil ugovor Magdalene Lesjak ob dodatno posredovanih pojasnilih stanovanjske komisije odklonjen.

Ob ugotovitvi, da prosilci ne izpolnjujeta pogojev, določenih v čl. 59 pravilnika o delitvi OD, sta bili odklonjeni prošnji za odobritev navedenih ugodnosti, odklonjen pa tudi zahtevek, da bi se razlika v OD v obeh primerih izplačala za nazaj od 1. januarja 1971 dalje. Če bo predlog aktiva ZB tovarne, da naj bi se čas 15. maj 1944, kar zadeva ugodnosti, navedene v tem členu, premaknil na 31. december 1944, sprejet, potem bo odbor o obeh zahtevkih razpravljal naknadno.

Ze ob lanskoletni proglasitvi jubilejantov dela se je pojavilo nekaj delno spornih primerov. Tedaj je bilo tudi ugotovljeno, da bo podobnih primerov verjetno več in da vseh izven zdaj določenih določb ne bo možno reševati. Tedaj je bilo tudi zaključeno, da je treba v tovarni pristopiti k izdelavi novega pravilnika o jubilejantih dela. S pravilnikom bo potrebno razen priznanj, do katerih bodo jubilejanti dela upravičeni, urediti in določiti tudi pogoje in kriterije v zvezi z zaposlitvijo, predzaposlitvijo, prekinitvijo delovnega razmerja, predčasno upokojitvijo in podobno. Ker naj bi zadeve tako bile urejene z novim pravilnikom, odbor o prošnjah za izjemno odobritev ugodnosti ni odločil.

Z drugih področij, ki so bila predmet obravnave, pa je bilo sklenjeno:

Potrdi se predlog komisije za ocenjevanje strokovnih elaboratov in v skladu s čl. 53 pravilnika o delitvi OD tovarišu Jožetu Dorniku, zaposlenemu v transportnem obratu, za uspešno izdelano strokovno nalogo »Varnostna navodila za varen in neoviran cestni promet v železarni Ravne«, ki jo je izdelal za prehod v okviru strokovne skupine, dodeli enkratna nagrada v znesku 500 din.

Na obvestilo oddelka za gospodarstvo in finance skupščine občine Ravne na Koroškem, da bo v okviru občine ustanovljen solidarnostni stanovanjski sklad in da naj tovarna v upravni odbor tega sklada imenuje svoje predstavnike, je bilo določeno, da se za naše predstavnike imenujejo Adi Cigler, Dušan Miler, Ivan Kugovnik in Franc Pudgar.

Na obvestilo stanovanjskega podjetja, da je našemu predstavniku v njihovem delavskem svetu potekel mandat in da naj zato imenujemo novega člana, je bilo določeno, da se za našega predstavnika v delavski svet stanovanjskega podjetja Ravne za naslednjo mandatno dobo imenuje Jože Homan.

Poslovni odbor

Pri razpravi o poslovanju in poslovni problematiki se je odbor najdalj zadržal pri problemu zahtev za nadurno delo, ki se zadnji čas vse bolj pogosto pojavljajo na delovnih mestih s stalno oceno. V razpravi je bilo ugotovljeno, da je bilo ob sprejemanju pravilnika o delitvi OD poudarjeno, da je za delavce, zaposlene na delovnih mestih s stalno oceno, obseg dela določen mesečno in da bi delo in plačilo dela prek polnega delovnega časa lahko odobrili v res samo izjemnih primerih. Zaradi tega so se na delovnih mestih in oddelkih, ki so vezani na obračun, pravočasno dostavo podatkov in podobno, uvedli ceniki del, v ka-

terih je določeno število nadur v posameznih primerih bilo upoštevano. To določilo smo v tovarni precej časa upoštevali, so se pa v zadnjem času pričele pojavljati zahteve za odobritev in plačilo dela prek polnega delovnega časa. Zahteve so zadnji čas zajele tak obseg, da so po mnenju poslovnega odbora potrebni določeni ukrepi. Odbor tudi meni, da bo razen nekaterih drugih ukrepov ob takih zahtevah potrebno ugotoviti organizacijo in razporeditev dela v posameznih oddelkih, pristopiti k reviziji cenikov del, predvsem pa da bo vse zahteve za delo prek polnega delovnega časa potrebno kvantificirati oziroma navesti, kaj in koliko bo v delu prek polnega delovnega časa narejeno in kdo vse bo na tem delal. Ob taki ugotovitvi je odbor sklenil:

— vsi predlogi za odobritev dela in plačila dela prek polnega delovnega časa posameznih oddelkov in služb za drugo četrtletje letošnjega leta se zavrnejo. Predlogi se v ponovni pregled vrnejo vodjem enot in sektorjev z zahtevo, da ugotovijo upravičenost predlogov in podajo ustrezno utemeljitev. Ko bo to opravljeno, bo odbor o zahtevah in predlogih ponovno razpravljal;

— zadolži se oddelk za oblikovanje OD, da pristopi k reviziji cenikov del za delavce, zaposlene na delovnih mestih s stalno oceno.

Ceprav je odbor predloge začasno odklonil in zahteval dopolnitve, pa je v nekaterih izjemnih primerih v proizvodnih obratih ob upoštevanju potreb in nalog, ki so bile opravljene, odobril plačilo dela, ki so ga opravili delavci s stalno oceno v podaljšanem delovnem času.

Na zasedanju 22. februarja letos je delavski svet ob potrditvi dopolnitev samoupravnega sporazuma pooblastil poslovni odbor, da na podlagi dejansko ugotovljenih stroškov prenočišč določi novi znesek, do katerega bomo v tovarni zaposlenim, ki službeno potujejo, priznali stroške hotelskega računa za prenočitve. Odbor je ob upoštevanju, da stroški prenočitve v večini primerov presegajo sedanjí znesek 80 din in ob upoštevanju informativno zbranih podatkov o stroških hotelskih prenočitve v posameznih krajih, v smislu pooblastila delavskega sveta sklenil, da se znesek nočnine ob predložitvi hotelskega računa z veljavnostjo od 1. aprila 1973 dalje poveča od sedanjih 80 na 120 din z dopolnitvijo, da je višino nočnine uskladiti z drugima dvema slovenskima železarnama.

Ob potrditvi zaključnega računa za leto 1972 je delavski svet potrdil razdelitev sredstev na posamezne sklade. Za razdelitev sredstev sklada skupne porabe pa je določil, da je treba predlog posredovati v razpravo delovnim skupinam. Sestanki delovnih skupin so zdaj v glavnem končani. Predlogi, za katere namene in kako naj se razpoložljiva sredstva razdelijo, so seveda zelo različni. Bo pa na njihovi podlagi za delavski svet potrebno pripraviti predlog njihove razdelitve. Za pregled zbranega gradiva in pripravo predloga razdelitve sredstev je poslovni odbor zato imenoval komisijo v sestavi: Edo Javornik, Anton Polanc in Anton Maklin.

Z drugih področij in zadev, ki so bile predmet obravnave, je odbor sklenil:

Odobri se, da se naša tovarna člani v društvo varnostnih inženirjev in tehnikov v Mariboru. Letna članarina znaša 200 din.

Potrjen je bil predlog finančno računovodskega in komercialnega sektorja ter Janku Petraču, zaposlenem v nabavnem oddelku, in Antonu Maklinu, zaposlenem v oddelku za obračun OD, v smislu čl. 25 pravilnika o delitvi OD z veljavnostjo od 1. aprila 1973 dalje določen delni delovni čas.

Potrjen je bil predlog vodstva elektrotehničnih služb in v elektro remontu šibki tok zaposlenemu Milanu Višinskemu v smislu čl. 26 pravilnika o delitvi OD z veljavnostjo od 1. aprila 1973 dalje odobren dodatek za pripravljenost.

Ugodeno je bilo predlogu vodstva enote I in v PD zaposlenemu Antonu Oblaku v smislu čl. 40 pravilnika o delitvi OD bonificirana delovna doba za čas, ki mu je potreben za prehod iz tretje skupine na ocenjeno delovno mesto.

Na predlog vodstev enot in posameznih sektorjev so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, in to:

— Karlu Polancu 3-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, kjer se je pri firmi Tyrolit udeležil strokovnega posvetovanja o problematiki čiščenja jeklenih ulitkov;

— inž. Janezu Bratini 2-dnevno službeno potovanje v Avstrijo z nalogo, da sodeluje pri prevzemu elektromotorja za glavni pogon srednje proge valjarne;

— Maksu Urnautu in inž. Stanetu Lenasi 2-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, kjer se bosta udeležila strokovnega posvetovanja s področja livarstva;

— Borisu Florjančiču 3-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo z nalogo, da pri firmi Herman Schmidt uredi vprašanje plačila in plačilnih pogojev materiala, ki ga dobavljamo temu podjetju;

— Petru Voglu in Mihaelu Lotriču 5-dnevno službeno potovanje v Avstrijo in Zahodno Nemčijo z nalogo, da se udeležita posvetovanja in praktičnega ogleda naprave s področja cestnega transporta v jeklnah, ki ga organizira firma Faun-Werke;

— Stanku Rihtarju 2-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, kjer se bo udeležil strokovnega posvetovanja o sistemih mazanja v industriji, ki ga prireja firma Helios;

— Janezu Znidarju 6-dnevno službeno potovanje v Anglijo, kamor bo v zvezi s problematiko zbiranja podatkov in posredovanjem informacij odpotoval s predstavniki slovenskih železarn.

— Jožetu Maticu 3-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo z nalogo, da pri firmi MAN uredi vprašanje reklamacije naših ulitkov;

— inž. Mitji Šipku 6-dnevno službeno potovanje na Poljsko, kjer se bo udeležil mednarodnega kongresa o defektoskopiji.

— inž. Avgustu Verčku 3-dnevno službeno potovanje v Francijo, kjer se bo udeležil seminarja, ki ga firma IBM organizira s področja planiranja in vodenja proizvodnje s pomočjo računalniške tehnike.

Odbor je končno potrdil tudi predlog komisije za osnovna sredstva za odpis in prodajo določenega števila že amortiziranih in za tovarno neuporabnih elektromotorjev.

Oba odbora sta razpravljala in odločala še o nekaterih vlogah in prošnjah, s katerimi so se posamezniki obrnili na njun naslov. O odločitvah, ki so bile sprejete, so bili vsi prizadeji posebej pisмено obveščeni.

- et

O NAŠI DRUŽBENI PREHRANI

Če vemo, da se v naši menzi redno hrani okoli 2600 delavcev, kapaciteta pa je samo 1500 ljudi, potem ni čudno, da je bilo donedavna zaradi vrst in kar je z njimi v zvezi, dosti hude krvi, zaposleni pa so imeli poprečno samo po 12 minut časa, da so pojedli svoj obrok. Z novo razporeditvijo in s tem, da ima vsaka enota drugo barvo blokov, vrst ni več oziroma stanje v jedilnici odraža stanje v enotah. Kjer imajo red po enotah, je red tudi pri delitvi malic.

Z adaptacijo jedilnice (dograjen bo prostor za bife) sicer ne bo mogoče bistveno skrajšati časa delitve malice, vsak posameznik pa bo le lahko nekoliko bolj v miru jedel kot zdaj. Ker bife zaradi velikega števila obiskovalcev ni bil funkcionalno postavljen, bo z adaptacijo rešen predvsem ta problem.

V prihodnje bo mogoče dobiti v jedilnici samo topli in mrzli obrok, vse drugo (cigarete, pijačo itd.) pa v bifeju, ki bo dnevno odprt od 7. do 19. ure. Ker bo delitev topliga in mrzlega obroka ločena, bo s tem spet nekaj manj gneče, v jedilnici pa bo tudi 40—50 prostorov (sedežev in stojišč) več.

Še enkrat „Skrb za borce na papirju“

V prejšnji številki Informativnega fužinarja je bil objavljen prispevek »Skrb za borce na papirju«. Sestavek na nekem primeru pristransko, predvsem netočno obravnava pravice, do katerih so upravičeni člani Zveze borcev v tovarni. Ker lahko netočni in nepopolni podatki nepoučenega bralca zavadejo in vzbudijo napačno razlago, je odbor aktivna ZB naše tovarne na seji 23. marca sklenil, da je treba, kar zadeva pravice članov ZB, zadevo pravilno pojasniti, odgovoriti pa tudi na nekatere navedbe v samem prispevku.

Kako so torej urejene pravice članov ZB NOB ter do katerih pravic in v kakšni obliki so upravičeni?

Člani ZB NOB, ki so se do 9. septembra 1943 aktivno vključili v NOB ali bili do tega časa zaradi sodelovanja z NOB zaprti in internirani, so po zakonskih predpisih upravičeni:

1. do posebnega republiškega dodatka v višini, ki je enaka razliki poprečnih OD, izračunanih na republiško poprečje, in OD, ki jih dobivajo na delovnih mestih, kjer so zaposleni. To pomeni, da so upravičeni do razlike v OD, če so njihovi OD nižji od poprečno doseženih v republiki;

2. do polne starostne pokojnine, ki znaša 85 odstotkov od pokojninske osnove, in sicer moški z dopolnjenimi 35 leti in ženske z dopolnjenimi 30 leti za v pokojnino vštete delovne dobe.

Drugi člani ZB, ki so odšli v NOB, bili zaprti ali internirani po 9. septembru 1943, do posebnega republiškega dodatka niso več upravičeni, so pa upravičeni na nekatere ugodnosti v primeru, če se predčasno upokojijo. V tem primeru se članom ZB NOB, ki so odšli v partizane, bili zaprti ali internirani od 10. septembra 1943 do 31. decembra 1943, poviša pokojninska osnova za 60 odst., tistim, ki so odšli v partizane, bili zaprti ali internirani v letu 1944, za 30 odst., tistim, ki so odšli v partizane, bili zaprti ali internirani v času od 1. januarja 1945 do osvoboditve, pa se pokojninska osnova poveča za 10 odst., s tem da tako povišana pokojninska osnova ne more presegati 85 odst. pokojninske osnove. Take so torej po zakonskih predpisih pravice članov ZB NOB!

Znano je, da je bil čas oboroženega upora proti okupatorju in razvoja partizanstva v posameznih republikah različen, različen pa tudi v posameznih krajih Slovenije. Prvi partizani in partizanske enote so se pri nas na Koroškem pojavile že leta 1942, vendar je največ ljudi odšlo v partizane prav po 9. septembru 1943. V tem obdobju je okupator zaradi sodelovanja z NOB zaprl in interniral tudi največ naših ljudi. Čeprav je že več organizacij ZB predlagalo, da naj bi se ob upoštevanju takih dejstev pri izenačitvi pravic datum 9. september 1943 premaknil na poznejši čas, zahtevam doslej ni bilo ugodeno. Organizacija ZB je zato leta 1969 predlagala vodstvu in samoupravnim organom tovarne, da naj bi delno izenačitev pravic za tiste člane ZB, ki so odšli v partizane, bili zaprti ali internirani po 9. septembru 1943, uredili internito sami v tovarni. Moramo poudariti, da je bil predlog sprejet z razumevanjem. Tako kot je zakonodajalec določil datum 9. september 1943, je bil tudi v tovarni določen datum

15. maj 1944. Iz tega sledi tudi določba člena 59 pravilnika o delitvi OD, da so aktivni udeleženci NOB ali interniranci, če so bili v NOB ali internaciji najmanj eno leto, upravičeni do posebnega dodatka, ki je enak razliki med OD, ki jih upravičenec doseže v polnem delovnem času, in poprečju OD, doseženih v tovarni v obračunanem obdobju. Do posebnega dodatka v tovarni so tako upravičeni vsi tisti zaposleni, ki so se aktivno vključili v NOB, bili zaprti ali internirani v času od 9. septembra 1943 do 15. maja 1944. Niso pa do dodatka zaenkrat upravičeni tisti, ki so odšli v partizane, bili zaprti ali internirani po 15. maju 1944.

Pri ugotavljanju pravic se šteje samo čas aktivne udeležbe v NOB ali internaciji, ne pa tudi čas sodelovanja z NOB. Odbor namreč meni, da pri uveljavljanju raznih pravic in ugodnosti samo sodelovanje z NOB ni mogoče enakovredno obravnavati s časom aktivne udeležbe v NOB ali internaciji. Določbe, s katerimi imamo to internito urejeno pri nas v tovarni, so po naši oceni dovolj jasne in pri ugotavljanju časa ter upravičenosti ni potrebno seštevanje ali odštevanje niti niso potrebne druge matematične formule.

Posebej moramo poudariti, da imamo navedene ugodnosti udeležencev NOB priznane samo v naši tovarni in da drugod, tudi na Jesenicah in v Štoreh, tega še nimajo, da pa so del pravic za nami prevzeli v rudniku Mežici. Odbor tudi meni, da bi, kar zadeva pravice in ugodnosti, sedanji datum 15. maj 1944, ki velja internito v tovarni, kazalo premakniti na poznejši datum. Na aktivu ZB, ki deluje v okviru združenega podjetja, je bil že izoblikovan predlog, da naj bi do ugodnosti bili upravičeni vsi tisti, ki so odšli v partizane in bili zaradi sodelovanja z NOB zaprti ali internirani do 31. decembra 1944. To je zaenkrat sicer šele predlog, ki ga bo direkcija združenega podjetja posredovala v obravnavo samoupravnim organom vseh treh slovenskih železnar. To tudi pomeni, da naj bi do ugodnosti, ki so urejene v naši tovarni, bili upravičeni tudi člani ZB NOB v železnarnah Jesenice in Štore.

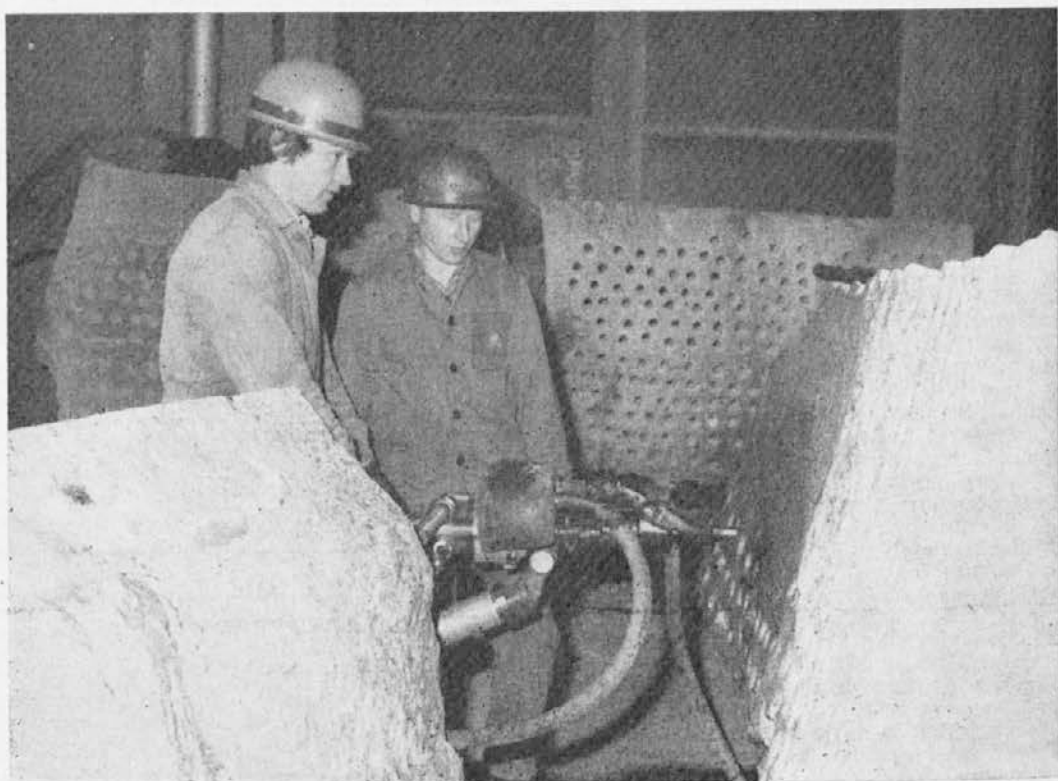
Iz povedanega je razvidno, da smo, kar zadeva pravice aktivne udeležbe v NOB, izenačeni s tistimi, ki so bili zaradi sodelovanja v zaporu ali internaciji. Težko bi verjetno izrekli sodbo, ali je bilo težje biti aktivni udeleženec NOB ali biti v internaciji, najtežje pa verjetno o tem presoja tisti, ki niso bili nikjer.

Moramo povedati, da so do sedaj tako vodstvo tovarne kakor tudi samoupravni organi imeli vedno polno razumevanja do težav in potreb naših članov. Razen ugodnosti iz naslova osebnih dohodkov, do katerih so tisti, ki izpolnjujejo pogoje, upravičeni, je treba poudariti, da na Ravnah nimamo nobenega člana ZB NOB, ki ne bi imel rešenega svojega stanovanjskega problema. Dobivamo pa od tovarne za potrebe naše dejavnosti tudi določena finančna sredstva.

Da v bodoče ne bi prihajalo do morebitnih napačnih razlag in tolmačenj, menimo, da bi moralo vodstvo tovarne od vodij oddelkov in strokovnih delavcev, odgovornih za posamezna delovna področja v kadrovsko splošnem sektorju, zahtevati, da so poleg drugih splošnih predpisov seznanjeni tudi z določbami naših pravilnikov in drugih normativnih aktov in da zaposlenim, ki se obračajo na njih za razna pojasnila in informacije, tudi posredujejo pravilne odgovore.

Zaradi popolnejše informacije je mogoče za v prispevku opisani primer navesti samo dva podatka. Iz odločbe, ki jo je izdala 21. septembra 1965 komisija za ugotavljanje pokojninske dobe pri občinski skupščini Ravne, je razvidno, da je bil v pokojninsko dobo z dvojnimi štetjem priznan čas sodelovanja z NOB od 6. maja 1944 do 28. septembra 1944 in nato od 29. septembra 1944 do 15. maja 1945 čas internacije oziroma koncentracijskega taborišča kot posledica sodelovanja z NOB. Ker se čas sodelovanja pri uveljavljanju ugodnosti po čl. 59 ne šteje v čas aktivne udeležbe v NOB, prizadeta do razlike v OD žal po sedanjih določbah ni upravičena. Če bodo naši samoupravni organi potrdili predlog aktivna ZB združenega podjetja, da naj se čas 15. maj 1944 premakne na 31. december 1944, bo, ker je bila od 29. septembra 1944 v internaciji, do ugodnosti in razlike v OD upravičena.

Kar zadeva stanovanjski problem, o katerem je tudi govor, je treba povedati, da je bila 9. julija 1968 v zgradbi, kjer so tudi prostori občinske skupščine, za njo in sina dodeljena soba. Ne trdimo, da je to najbolj v redu stanovanje, vendar če upoštevamo, da v prav takih sobah stanujejo tudi po tričlanske družine, menimo, da bi v njenem primeru za dva družinska člana lahko ustrezalo. Soba ji je bila tako dodeljena že več kot pred štirimi leti in ne »pred nedavnim«, kot je bilo navedeno v prispevku. Vsako dodatno objektivno pojasnjevanje primera bi lahko prizadelo osebna čustva prizadete, zato naj nadaljnji komentar, pa čeprav bi morda bil potreben, izostane.

Gradnja nove jedilnice zaradi velikih stroškov zaenkrat ni predvidena, bo pa nova uprava z ustreznim prostorom delno razbremenila menzo, podobno kot zdaj TKR in nova topilnica, kamor hrano vozi-jo in jo tam delijo.

Podjetje regresira obroke nasploh, je pa mnogo bolj zainteresirano za to, da delavci jedo toplo hrano kot mrzlo, ker je bolj zdrava in kalorična, s tem nekoliko dražja, zato je tudi topli obrok bolj regresiran kot mrzli.

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

POSVETOVANJE O AVTOMATSKI OBDELAVI PODATKOV NEUSPELE PROIZVODNJE

V predavalnici OTKR je bilo dne 19. 3. 1973 posvetovanje o vlogi avtomatske obdelave podatkov s področja izmečka in druge neuspele proizvodnje. Udeležil se ga je vodilni kader iz služb enote I, II in III, oddelka AOP, obratovodje in drugi.

Uvodoma je bil podan obstoječi sistem AOP, ki je glede na vsebino in obseg skromen začetek uporabe računalnika na tem področju. Vendar nam že obstoječe obdelave podatkov o izmečku kažejo, da elektronski računalnik, ki ga dobimo koncem leta, lahko zelo koristno uporabimo za podajanje vsebinsko bogatejših informacij o neuspeli proizvodnji. Te informacije služijo kot povratne informacije za izpopolnjevanje tehnologije, vložnega materiala in discipline dela.

Pri neuspeli proizvodnji, ki jo razdelimo na izmeček, popravila in preklasifikacije izdelkov ali polizdelkov, smo za začetek zajeli samo izmeček in le v izjemnih primerih tudi drugo neuspelo proizvodnjo. S pomočjo šestih računalniških programov dobimo mesečna, kvartalna in letna poročila za naslednja področja.

1. Pregled izmečka po nosilcih stroškov in mestih nastanka. To poročilo podaja po nosilcih stroškov in mestih nastanka velikost izmečka v obliki teže in stroškov. Po obratih in oddelkih je prikazan tudi direktni izmeček po vzrokih.

2. Izmeček po vrstah jekla in šaržah. Poročilo je namenjeno raziskovalcem in tehnologom topilnice, kajti iz njega se jasno vidi, katere vrste jekla so bile problematične in katere ne.

3. Pregled izmečka po nosilcih stroškov in napakah. Iz tega poročila lahko razberemo, katere napake nam povzročajo največ izmečka.

4. Pregled izmečka po izdelkih livarne. To poročilo je namenjeno raziskovalcem in tehnologom livarne, ki lahko iz njega dobijo informacije, katere vrste ulitkov in

vrste jekla so problematične glede na stroške izmečka.

K celotni skupini programov spadata dva kontrolna programa, ki formalno in delno tudi logično kontrolirata izvirne podatke izmečka. Prvič se podatki na karticah prekontrolirajo na našem računalniku kienzle-6000, temu pa sledijo vse druge obdelave na računalniku IBM 360 v železarni Jesenice.

Na posvetovanju smo obravnavali poleg obstoječega sistema AOP tudi plan nadaljnjega dela, kjer bo treba temeljito rešiti zajemanje podatkov neuspele proizvodnje, za katero lahko smatramo, da je je vrednostno vsaj toliko kot izmečka. Takoj ko dobimo svoj računalnik, moramo pristopiti k rešitvi problema termina AOP, ki je trenutno zelo problematičen.

Z novimi poročili bi morali podati še dodatno informacijo o tem:

— katera delovna mesta so največji povzročitelji slabe kakovosti izdelkov,

— v kateri fazi proizvodnega procesa je napaka nastala in

— koliko nepotrebnega dela in materiala je bilo še vložnega od takrat, ko je napaka nastala, pa do takrat, ko je bila odkrita.

Prav gotovo informacije iz računalnika niso in ne smejo biti same sebi namen. Biti morajo osnova za **akcijo**. Ravno poročilo in analize o izmečku in neuspeli proizvodnji so osnova za usmerjanje dejavnosti raziskovalno-razvojne službe, inženirjev za kvaliteto, tehnologov in vseh tistih, ki kakor koli lahko vplivajo na kakovost izdelkov.

Predlagano je bilo, da posamezne strokovne službe s pomočjo poročil iz računalnika naredijo krajše kritične analize o problematiki s področja neuspele proizvodnje, ki bi jih dobil v roke širši krog sodelavcev.

V literaturi ali kje drugje je zelo težko dobiti zgled ali recept za izgradnjo sistema AOP neuspele proizvodnje, zato smo prisiljeni, da ga zgradimo sami. Zgraditi ga ne more eden ali dva programerja, temveč morajo pri tem sodelovati vsi tisti, ki so kakor koli odgovorni za kakovost izdelkov in polizdelkov.

Jože Šegel, dipl. inž.

Železarske zanimivosti

Proizvodnja jekla v svetu

Zahodnonemški institut »IFO« je izdelal študijo o sedanji proizvodnji jekla v svetu in tudi predvidel povečanje proizvodnje, ki bi naraščala v svetu v milijonih ton: l. 1970 — 594, l. 1975 — 750, l. 1980 — 940, l. 1985 — 1100.

Dalje ugotavljajo, da bo udeležba Združenih držav Amerike padla od sedanjih 26 % na 18,5 % svetovne proizvodnje jekla, kljub temu da bo v ZDA narasla proizvodnja. Ravno

tako predvidevajo manjšo udeležbo zahodne Evrope, ki naj bi se zmanjšala od 24,7 % na 23,3 %. Povečanje udeležbe pa predvidevajo v vzhodnoevropskih deželah ter deželah Azije in Južne Amerike. Predvidevajo pojav velikega proizvajalca jekla v Braziliji, kjer naj bi se »resna« proizvodnja jekla začela po letu 1975. Ravno pojav Brazilijske in drugih držav v proizvodnji jekla bo vplival, da bo udeležba ZDA in zahodne Evrope v odstotkih padla.

Jugoslovanske železarne	leto 1971 ton	leto 1972 ton	+ povečanje — zmanjšanje %
SM jeklo			
Zenica	908.244	977.911	+ 7,70
Jesenice	303.836	309.075	+ 1,70
Sisak	252.016	258.124	+ 2,40
Smederevo	96.434	96.810	+ 0,40
Nikšić	62.882	44.452	— 29,30
Store	36.183	35.684	— 1,40

Elektro jeklo

Ravne	162.471	177.328	+ 9,10
Jesenice	159.299	162.006	+ 1,70
Nikšić	87.566	96.998	+ 10,80
Sisak	54.187	59.147	+ 9,20
Skopje	—	36.013	—
Zenica	23.521	24.994	+ 6,30
Smederevo	8.017	7.090	— 1,60

LD jeklo (kisik konvertor)

Skopje	247.374	251.343	+ 1,60
SM t elektro + LD skupaj	2402.030	2536.975	+ 5,20

Slovenske železarne

	leto 1971	leto 1972	+ povečanje — zmanjšanje %
Jesenice	463.135	471.081	+ 1,7
Ravne	165.471	177.328	+ 9,10
Store	36.183	35.684	— 1,40
	661.789	684.093	+ 3,3

Članov ZB NOB, ki so odšli v partizane ali bili zaradi sodelovanja z NOB internirani po 15. maju 1944, je v tovarni več. Zato menimo, da je problem, ki je prisoten, potrebno enotno rešiti za vse. Vsako izjemno reševanje ali reševanje izven že odobrenih okvirov bi bilo verjetno do vseh drugih nepošteno. Zato tudi predlog, da naj se sedanji čas enega leta premakne na 31. december 1944.

Ob zaključku mogoče samo še to! Ni naš namen, da komentiramo ali odgovorimo na prispevek, ampak želimo objektivno in resnično seznaniti s pravicami in pogoji, v katerih so člani ZB NOB upravičeni do ugodnosti po splošnih zakonskih predpisih ali naših internih samoupravnih aktih. Želimo pa poudariti, da so se do sedaj za vse probleme in težave članov ZB NOB v tovarni vedno našle ustrezne rešitve. Na tako razumevanje vodstva kakor tudi samoupravnih organov in celotne delovne skupnosti računamo tudi v bodoče. Skrb za člane ZB NOB se v tovarni odraža v ugodnostih, do katerih smo upravičeni, kar pomeni, da je dejanska skrb praktično prisotna in da ta ni samo »na papirju«, kot je neobjektivno in napačno napisano v prispevku.

Odbor aktiva ZB NOB
Železarne Ravne

Zahodna Nemčija

Zahodnonemško podjetje »Hoesch« iz Düsseldorfa je podpisalo pogodbo s podjetjem »Valeo Rio« iz Brazilije o dobavi železove rude za dobo 15 let. Letna dobava naj bi se postopoma večala do 6 milijonov ton letno. Rudo bi uporabljala podjetja »F. Krupp in Rheinstahl« za potrebe v lastnih jeklarnah. Zanimivo je, da so Nemci želeli pogodbo za dobavo 20 let, Brazilci pa za 10 let, sporazumeli pa so se za 15-letno pogodbo.

Sovjetska zveza

Casopis »Rohstoffe-Rundschau« objavlja podatke o izvozu starega železa iz Sovjetske zveze. Po teh podatkih se je SZ pojavila kot resni izvoznik starega železa leta 1965. Leta 1968 so izvozili že 664 tisoč ton, nato leta 1970 1442 tisoč ton. Predvidevajo, da bodo leta 1975 izvozili še ca. 3 milijone ton ter tako postali tretji izvoznik starega železa v svetu.

Izvoz starega železa iz SZ narašča predvsem zato, ker so preusmerili proizvodnjo jekla od SM peči na LD konvertorje, ki trošijo znatno manj starega železa. Kvaliteta starega železa iz SZ je običajno prve vrste in nekoliko cenejša, zato je na svetovnem tržišču konkurenčno.

Italija nima lastnega premoga za koksiranje ter ga že od nekdaj uvaža. Italijanska družba »Italsider« je podpisala 10-letno pogodbo z avstralsko družbo »Utah Development Co« za dobavo 10 milijonov ton premoga za koksiranje. Večino tega premoga bodo porabile železarnе na jugu Italije in v genovskem zalivu.

Jugoslavija je v letu 1972 izdelala v železarnah, ki so v sklopu Združenja jugoslovanskih železarn — Beograd, naslednjo proizvodnjo jekla. Proizvodnja jeklaolivarn in Jadranske železare — Split, ki ni članica, ni všteta (glej tabelo na str. 8).

Kakor vidimo, se je najbolje odrezala naša železarna, medtem ko izkazujejo Jesenice le majhen napredek, železarna Store pa celo znižanje za 500 ton. Na jugoslovansko poprečje vplivamo slovenske železarnе negativno, saj ga znižujejo. Rado Jelerčič, inž.

DOMA IN NA TUJEM

KANADA — Podjetje SIDBEC — DOSCO ima zelo veliko produktivnost in proizvaja v dveh 120-tonskih pečeh in v eni 50-tonski električni obločni peči letno 900.000 ton elektro jekla. Razen vložka starega železa je v gradnji naprava za železne pelete in letos novembra bodo že izdelovali 400.000 ton midrex železnih peletov in jih šaržirali v prej omenjene električne obločne peči.

ZR NEMČIJA — Podjetje KORF-GRUPA HAMBURG ima dve 90-tonski električni obločni peči s transformatorji po 45 MVA. V peči šaržira staro železo in železove pelete, ki jih izdelujejo v isti železarni. Prek neprekinjenega litja izdeluje gredice 100 x 100 mm in 130 x 130 mm.

ŠPANIJA — Izdelali so raziskovalni program za produkcijo in uporabo železnih peletov za razvojno obdobje od 1972. do 1975. leta. Španski institut za metalurške raziskave je zadolžen, da ta projekt izpelje, in sicer v eni varianti z uvoženo rudo, v drugi varianti pa naj bi uporabljali španske rude in španska goriva za izdelavo železnih peletov.

BRAZILIJA — Gradijo moderne jeklarne in so postavili v mestu Cofavi 18-tonsko elektro peč s transformatorjem 18 MVA, v mestu Usiba eno elektro obločno peč s transformatorjem 42 MVA, in v mestu Consigua eno 60-tonsko elektro obločno peč s transformatorjem 40 MVA. Nadalje gradi firma ACOS FINOS PIRATINI dve 40-tonski elektro obločni peči z 16 MVA transformatorjem in eno 12-tonsko z 5 MVA transformatorjem. Vse te naprave bodo postavljene v obratovanje v letu 1973.

FRANCIJA — V Franciji rastejo štiri mini jeklarne, ki bodo v glavnem proizvajale samo masovno paličasto jeklo in v glavnem žico za železobetonske konstrukcije. Vsaka mini železarna ima elektro peč, napravo za ne-

prekinjeno litje, od tam dalje pa takoj valjalno.

Otto Lazar ima jeklaro z 200.000 tonami letne proizvodnje, firma Francaise des Ferailles dela 100.000 ton na leto, firma Piret und Forges et Laminiers de Breteuil pa gradi z nemško grupo Korf iz Hamburga v Monterau v Normandiji mini jeklaro na bazi peletov z 150.000 tonami.

ŠVEDSKA — Firma DOMNARVET povečuje proizvodnjo jekla, s tem da bo vgradila elektro pečem močnejše transformatorje. Pri dveh 100-tonskih električnih obločnih pečeh bo zamenjala sedanje transformatorje od 30 MVA z novimi, ki bodo imeli po 60 MVA jakosti. S tem bodo povečali produkcijo za 50 %.

Jeklaro v Halmstadu bo pri 50-tonski električno obločni peči zamenjala sedanji transformator 13 MVA z novim, ki bo imel 36 MVA in bo s tem povečala proizvodnjo za nadaljnjih 40.000 ton v enem letu. Peč bo vodil računalnik zaradi optimalizacije celotnega procesa.

JUGOSLAVIJA — Železarna Ravne, železarna Jesenice, železarna Store in železarna Sisak skupno razmišljajo, kako in kje bi postavili napravo za izdelavo železnih peletov. Kakor je vsem znano, vlada v Jugoslaviji veliko pomanjkanje starega železa, ki se bo z leti še povečalo in bo zato nujno preiti na pot — kamor so šle že druge države po svetu, t.j. na proizvodnjo železovih peletov, ki se bodo šaržirali v električne obločne peči.

F. B.

ŠKARJE ALIGATOR — NOV PROIZVOD ŽELEZARNE

Naša železarna je med največjimi kupci starega železa v Jugoslaviji. Staro železo zbirajo podjetja, ki ga nato sortirajo, razrežejo in tako pripravljenega prodajajo železarnam. Debelejše staro železo se mora razkosavati s pomočjo avtogenega rezanja, nekoliko manjši kosi pa se lahko režejo s primernimi škarijami. V TOZD II železarni Ravne so v konstrukcijskih birojih naredili načrte za nov tip takšnih škarij. Ker imajo škarije v rezalnem delu podobo krokodilovega gobca, so dobile tudi takšno ime. Naše dobavitelje, predstavnike »odpadnih podjetij« iz vse Jugoslavije, smo 5. marca povabili na Ravne, da bi si v naših mehanskih obratih ogledali delovanje teh škarij in rezanje raznih kosov starega železa. Povabilu se je odzvala približno polovica vseh teh podjetij. Razen tega je prisel na

Ravne tudi generalni sekretar združenja »INOT« iz Beograda tov. Aleksander Galič.

Pri tem obisku smo naredili poizkus, da bi naši dobavitelji postali tudi kupci naših proizvodov. Po predvajanju rezanja smo priredili pomenek z vsemi interesi. Direktor TOZD II inž. Jože Geršak in šef prodaje inž. Božo Cimerman sta našim poslovnim prijateljem razložila v potankosti vse tehnične karakteristike tega novega stroja. Naši poslovni gostje so dali tudi nekaj koristnih pripomb za določene popravke bodoče serije omenjenih škarij. Prijavili so potrebo za 10 takšnih škarij, kar predstavlja vrednost 1/4 milijarde S din. Naše podjetje je že naredilo ponudbe in obetamo si uspeh.

Sedaj teče akcija za povabilo še druge polovice »odpadnih podjetij« iz Jugoslavije na Ravne, da bi tudi njim predstavili ta proizvod.

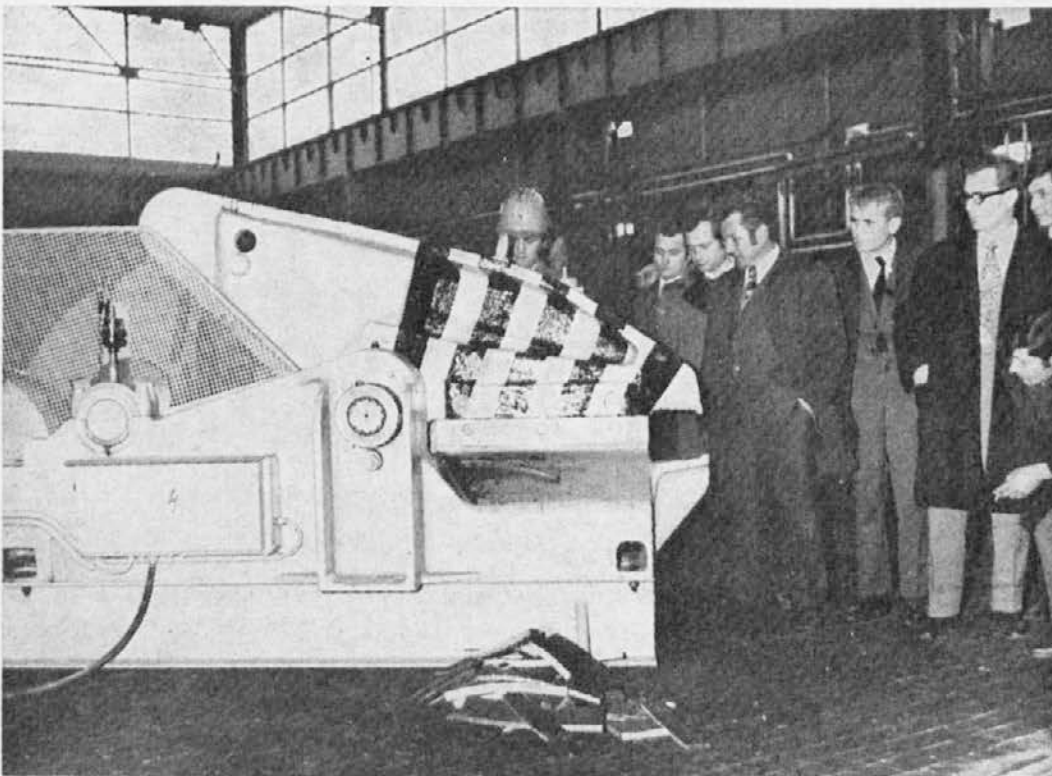
F. B.

ZADOVOLJSTVO KLJUB NEUREJENIM RAZMERAM

Nenavadno vedenje sodelavke M. O. me je pripeljalo do tega, da sem se odločila, da se podrobneje seznanim z njo in njenim življenjem. Na delovnem mestu je pridna, mirna, delo opravlja vestno, je brez prijateljev in prijateljic.

Obiskala sem jo na domu, kjer živi sama s hčerko v podstrešni sobi, kamor je dostop skrajno nemogoč in celo nevaren za žensko, ki je že v letih. Skromna je, ne želi si drugega kot mir, ne prosi za primernejše stanovanje, kljub temu da bi imela po toliko letih aktivnega dela kot vdova po borcu NOV in kot mati samohranilka vso pravico. Ne pritožuje se nad minimalnim dohodkom, ki ga prejema za svoje delo čistilke, katerega opravlja od leta 1967 dalje.

V Železarni Ravne je zaposlena že od 1947. leta dalje. Najprej kot jedrarka, nato se je priučila za žerjavovodkinjo in vozila žerjav v topilnici do leta 1967. Zaradi bolezni je morala zapustiti žerjav in sprejeti delo čistilke. Do takrat razmeroma dobri dohodki so se čez noč znižali brez

Tako režejo škarije aligator

vsakega nadomestila. Premestili so jo brez postopka po invalidski komisiji, prek katere bi ji pripadala razlika med prejšnjim osebnim dohodkom na starem delovnem mestu in dohodkom na novem delovnem mestu. Nedvomno se ji je zgodila velika krivica, še danes je prizadeta in njeno življenje je težko, toda ne toliko po njeni krivdi, kot po krivdi nekoga, ki je smatral, da je opravil vse, ko je zadostil zahtevam varnostnih predpisov ne glede na to, kako bo delavka živela in preživljala svoje otroke; takrat sta bile še dve hčerki brez kruha.

Tiha kot je, je sprejela novo delo brez ugovorov. Kljub bolezni ni hodila k zdravniku, da ne bi zmanjšala že tako

nizkih dohodkov. Tudi sedaj bi rajši delala, kot pa da zaradi bolniškega dopusta prejema nadomestilo osebnega dohodka že od decembra lani v višini 800 din mesečno, kar je še vedno posledica nepravilne premestitve. Toda dokler se zadeva ne uredi, mora potrpeti, ker je za to pač potreben določen postopek. Upajmo z njo vred, da se bo zadeva uredila pravočasno, ter da se ji krivica popravi vsaj delno, ker živeti za nazaj se pač ne da.

Primer sem opisala, ker smatram, da je v železarni verjetno še kdo, ki je bil na tak ali podoben način oškodovan, pa se zanj še ne ve. Da uveljavi svojo pravico za nazaj, seveda če ima za to utemeljene razloge ter dokaze.

F. K.

S KNJIŽNE POLICE

Kako deluje avto. Priročnik. Tehn. založba Slovenije, Lj. 284 str. 100 din.

Koliko šoferjev — amaterjev si zna pomagati, če obstojijo na cesti? Osnovno znanje, ki je potrebno vsakemu vozniku, posreduje knjiga na poljuden način. Vsebinsko je zasnovana v štirih temeljnih poglavjih: motor — sklopka in menjalnik, karoserija in podvozje, elektrika v avtomobilu. Osnove veljajo za vsa motorna vozila.

Matko Peič, Uvod v umevanje likovnega dela. Drž. založba Slovenije, Lj. 245 str. 110 din.

Ta knjiga ni zgodovina likovne umetnosti, ampak na preprost in nazoren način uči, kako je treba likovno delo (sliko, kip, stavbo) gledati, uči nas torej likovnega jezika, ki se seveda močno loči od knjižnega. Strokovnjaki knjigo, ki ni niti šolsko suhoparna niti vsiljiva, zato pa obogatena z reprodukcijami, zelo lepo priporočajo.

Tvoj otrok od A do Ž. Priročni leksikon. Cankarjeva založba Lj. 252 str. 145 din.

V knjigi so po abecednem redu nanizana gesla, ki zajemajo vse, kar morajo starši in vzgojitelji vedeti o razvoju in rasti otrok, kar je v našem atomskem času nemara le bolj zahtevna stvar, kot se komu zdi. Vse zvemo o učenju, šoli, igri, družini, otroških boleznih, zakonskih predpisih, ki varujejo otroka, mater in družino, skratka vse od nege dojenčka do izbire poklica. Številne fotografije in ilustracije delo lepo dopolnjujejo.

Roland Gööck, Glavna mesta Evrope. Mladinska knjiga, Lj. 240 str. 150 din.

Vseh enaintrideset evropskih glavnih mest je prikazanih z nad 300 štiribarvnimi in črno-belimi fotografijami, vse od kulturno zgodovinskih znamenitosti do zabavišč in drugih zanimivosti. Avtor uporablja podoben prijem kot pri znanem delu »Vsa čuda sveta«, ki ga tudi že imamo v prevodu. Za popotnike in zapečkarje je knjiga enako zanimiva.

Olimpijske igre 1972 Sapporo — München. Založba Delo, Lj. 416 str. 130 din.

Knjiga je faktografsko in slikovno zelo bogat in pester almanah o najpomembnejših dveh športnih dogodkih preteklega leta — zimskih in letnih olimpijskih igrah. Čeprav je knjiga priredba nemške-

ga originala, je v njej precejšen tudi prispevek naših športnih novinarjev in strokovnjakov.

Werner Maser, Adolf Hitler. Biografija. Državna založba Slovenije Lj. 551 str. pl. 115 din.

O drugi svetovni vojni je izšlo nekaj deset tisoč knjig, vendar razmeroma malo knjig o človeku, ki jo je povzročil. Maserjevo delo vabi k razmišljanju, ker podira mite in legende. Čeprav je v bistvu znanstvena, je knjiga napisana lahko, razumljivo in zanimivo tudi za manj zahtevnega bralca.

Vanek Šiftar, Razvoj ljudske oblasti med NOB v Jugoslaviji. Založba Obzorja Maribor. 315 str. 46 din.

V knjigi so zajeti predvsem dokumenti o razvoju ljudske oblasti v Sloveniji in nekateri splošni predpisi, pomembni za vso Jugoslavijo. V njih so prikazana ne samo moderna pravna načela, temveč tudi načela napredne in moderno urejene države in družbe.

Stane Možina, Delovni cilji in uspešnost podjetja. Založba Obzorja Maribor. 259 str. 52 din.

Knjiga je namenjena praktikom, ki žele na svoje področje ali v organizacijo uvesti sistem delovnih ciljev. Poglavja so razvrščena tako, da bralca vodijo od splošnih značilnosti organizacije do načrtovanja delovnih ciljev.

Ker je knjižna produkcija pozimi zmeraj največja, smo za naš prikaz odbrali najprej poljudnoznanstvena in strokovna dela, saj top-liste posameznih založb kažejo, da je zanimanje zanje največje. Prihodnjič pride na vrsto spet leposlovje. Vse te knjige ima seveda ravska študijska knjižnica, pa je pred morebitnim nakupom pametno stopiti na grad, jih prelistati ter se potem odločiti.

Povzetki so narejeni po »Knjigi 73« št. 1.—2.

M. K.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

5219 Kljuev M. M., Metallurgija elektrošlakovogo pereplava 1969.

5220 Suvajdzic S., Savremeni metodi transporta manipulisanja i skladištenja proizvoda 1969.

5221 Transportna sredstva u proizvodnji 1967.

5222 Suvajdzic S., Organizacija i racionalizacija unutrašnjeg transporta 1969.

5223 Brankamp, Standardisierte Netzpläne 1971.

5224 Kruse-Redeker, Optimierung der Instandhaltungsorganisation 1971.

5225 Annual Reports on Analytical Atomic Spectroscopy 1971.

3587/279 Novosel-Radović V., Unapredjenje analitike uvođenjem suvremenih fizikalnih metoda 1972.

3587/280 Rosina A., Termogrami toplotno obdelanih orodnih jekel skupine utop 1973.

3587/281 Peklenik J., Uvajanje grupne tehnologije za listnate vzmeti 1973.

5226 Colloquium Spectroscopicum Internationale XVI Heidelberg 4/9—10/9—1971 I. II.

5227 Wusatowski Z., Fundamentals of rolling 1969.

5228 Vezjak D., Mednarodne poslovne finance 1972.

5229 Nemec J., Poslovno pravo v zunanji trgovini 1972.

5230 Gusel L., Oris zunanjetrgovinskega in deviznega sistema Jugoslavije 1973.

3587/282 Prešeren A., Študij kinetike reakcij za pospešeno odžveplanje v obločnem elektropostopku in vpliv kvalitete apna na reakcijsko sposobnost žlindre 1972.

5231 Grove E. L., Analytical Emission spectroscopy 1971. I. II.

5233 Jungnickel O., Tiefe Temperaturen in der Verfahrenstechnik 1972.

5234 Gortnar F., Stroji za gradnjo in vzdrževanje cest 1966.

5235 Nemec J., Pogodbe v zunanji trgovini 1972.

5236 Kavčič B., Sodobni sociološki problemi samoupravljanja v podjetjih 1972.

3587/283 Prognoza usavršavanja konstrukcija, povečanje dimenzije i povišenje kapaciteta metalurških agregata 1973.

3587/284 Prognoza povišenja kvaliteta zasipa za visoke peći, čeličane i za proizvodnju ferolegura 1973.

3587/285 Prognoza u oblasti osnovnih pravaca fundamentalnih naučnih istraživanja, koje mogu uticati na razvoj crne metalurgije 1973.

3587/286 Prognoza primene u crnoj metalurgiji atomske energije 1973.

3587/287 Razvoj procesa direktnog dobivanja gvožđa i perspektiva te proizvodnje u svetu i pojedinim zemljama 1973.

3587/288 Prognoza povišenja ekonomske efektivnosti proizvodnje crnih metala 1973.

3587/289 Prognoza razvoja automatizacije i primena elektronskih računskih mašina u svim granama crne metalurgije 1973.

3587/290 Prognoza proširenja oblasti primene crnih metala naročito na računanje zamene drugih materijala crnim metalima ... 1973.

ŠPORTNE VESTI

ŠE O NAJBOLJŠIH

V prejšnji številki smo na kratko zapisali o uspehih naših smučarjev Celcerjeve, Brajnika, Ježeve in Romana Hölzla. Ker pa so se medtem tekmovalja nadaljevala, so tudi naši najboljši športniki imeli priložnost, da se spet postavijo z rezultati, ki so največ vredni, z naslovi državnih in republiških prvakov. In zadovoljni smo, da lahko poleg naslovov najboljših v Jugoslaviji — in Sloveniji zapišemo priimke naših fantov in deklet, saj to ni samo njihov uspeh, ampak uspeh sredine, v kateri živijo. In ne samo uspeh, tudi odgovornost za v bodoče, za ustvarjanje pogojev, da bi bili poleg naslovov najboljših vedno naši domači priimki. To je naš ponos in na te naše najboljšie smo res lahko ponosni. Pomagali pa jim bomo tudi naprej, pa ne samo njim, ampak vsem, ki bodo pokazali, da so pravi športniki, da so disciplinirani tekmovalci, ki so sposobni in se tudi hočejo podrediti zahtevnim pogojem vrhunskega tekmovalca in ki se želijo boriti za svoje, klubske in krajeve barve. Ali ne, dragi železarji, pravim športnikom ne bomo odrekli pomoči! No, sedaj pa še uspehi.

— Ježeva si je priborila v Kranjski gori še naslov srednješolske prvakinja v veleslalomu za članice.

— Roman Hölzl je poleg že objavljenih naslovov postal še republiški prvak in srednješolski prvak v veleslalomu in republiški prvak v smuku pri starejših mladincih.

— Brajnik je k že osvojenim naslovom dodal še naslov republiškega prvaka na 10 km za starejše mladince.

— Andrej Hölzl je postal osnovnošolski prvak v veleslalomu za mlajše mladince.

— Rodičeva je osvojila naslov osnovnošolske prvakinja v veleslalomu za mlajše pionirke.

— Potočnik je postal republiški prvak v slalomu pri starejših mladincih.

— Andrej Štefanovič je osvojil naslov državnega prvaka pri starejših pionirjih.

— Dretnik je postal republiški prvak v teku na 15 km med člani.

— Starejši mladinci Fužinarja so postali državni in republiški prvaki v štafetnem teku 3 × 5 km.

— Komarjeva je postala republiška sindikalna prvakinja v veleslalomu v svoji kategoriji.

— Mladinke Koroškega atletskega kluba so postale republiške prvakinja v krosu.

— Balant je pri mlajših mladincih postal državni prvak v plavanju na 200 in 100 m hrbtno in 100 m delfin (o številnih uspehih in osvojenih rekordih plavalcev Fužinarja pa ste itak sproti obveščeni v našem glasilu izpod Hajcnovega peresa).

Samo letos (do 25. marca) so ravenski športniki in športnice osvojili:

- 14 republiških prvenstev,
- 12 državnih prvenstev,
- 1 balkansko prvenstvo in
- 1 prvenstvo kupa Kurikala.

Od teh 28 naslovov jih največ pripada alpskim smučarjem, od katerih je med 8 nosilci najbolj uspešen Roman Hölzl s 7 naslovi, sledijo tekači s 6 naslovi, plavalci s tremi, po en naslov pa so osvojile odbojkarke in atletinje.

Res bogata bera, in če človek samo pomisli, kako težko je danes v vedno močnejši konkurenci stopiti čisto na vrh, potem je treba uspehe teh naših najboljših še bolj ceniti. Zato vsem tekmovalcem in njihovim trenerjem naše iskrene čestitke!

Skoki za občinsko prvenstvo

Prizadevni smučarski klub iz Črne je v petek 23. marca, ko je pomlad že krepko zagospodarila nad snežnimi površinami, organiziral in tudi uspešno izvedel občinsko prvenstvo v samostojnih skokih.

Med tridesetimi tekmovalci, ki so skakali na 25 m skakalnici, je med člani zmagal Ivo Pudgar z najdaljšim skokom 27 m pred Kakarjem in Povsodom. Grabner, Mlačnik in Gavrič so bili najboljši starej-

ši, Kolarič, Jelen in Slemenšek pa najboljši mlajši mladinci. Pri starejših pionirjih je zmagal Zapečnik pred Štifterjem in Verdnikom, pri mlajših pionirjih pa Čegovnik pred Grubelnikom in Lampretom.

K tej uspeli prireditvi gre še zapisati, da je Črna ponovno dokazala, da živi za smučarske skoke in zelo dobro bi bilo, če bi vsaj del te njihove simpatije prevzeli tudi drugi kraji v naši dolini ter omogočili svojim mladim smučarjem, da bi se skupaj s Črnjani v večjem številu poganjali čez skakalnice.

Namizni tenis

Zadnjo soboto in nedeljo v marcu je strokovni odbor za rekreacijo pri ObZTK Ravne na Prevaljah organiziral občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za ekipe iz sindikalnih podružnic in posameznike — člane sindikata.

Ekipno so igrali moški in ženske. Skupaj je nastopilo 12 ekip (2 ženske) najboljša pa je bila kombinirana ekipa ŽR enote III in II v postavi Rožič, Bauče, Osenjak, druga je bila ekipa enote I Železarne Ravne, tretja pa ekipa enote II železarne Ravne, medtem ko so 4. mesto zasedli igralci Stavbenika iz Prevalj.

Pri ženskah posamezno, kjer je nastopilo 6 tekmovalk, je zmagala Jožica Ačko pred Baučeto in Pečnikovo (vse železarna Ravne), pri moških do 35 let (16 tekmovalcev) pa Mirko Bauče, pred Rožičem in Plešejem (železarna Ravne) ter Štrumpflnom (rudnik Mežica). Pri moških nad 35 let je tudi letos zmagal Ivo Mlačkar (konstrukcijski oddelek železarne Ravne) pred Pšeničnikom, Osenjakom in Tasičem.

Pravzaprav je presenečenje naredil le Štrumpfl, ki je izločil Makana, pa tudi dobra igra Rada Pšeničnika je prijetno presenečenje. Drugače pa so ob sicer bolj skromni udeležbi zmagali favoriti, nekdanji stebri NTK Fužinarja Ačkova in Bauče (Jamšek in ostali aktivni člani NTK seveda niso smeli nastopiti).

Vsem zmagovalcem naše iskrene čestitke!

-ate-

3587/291 Prognoza povišenja izdržljivosti vatrostalnih materiala i primena novih vrsta vatrostalnog materiala u crnoj metalurgiji 1973.

3587/292 Prognoza razvoja tehnologije i tehničkih sredstava za odstranjivanje zagađenosti okoline... 1973.

3587/293 Prognoza razvoja procesa direktnog dobivanja železa i moguće razmere te proizvodnje u svetu i u pojedinim zemljama 1973.

3587/294 Prognoza perspektive povišenja kvaliteta i mehaničkih osobina crnih metala i putevi praktične realizacije povišenja kvaliteta 1973.

3587/295 Prognoza razvoja kontinuiranih tehnoloških procesa u crnoj metalurgiji 1973.

3587/296 Prognoza izmene strukture čeličanske proizvodnje 1973.

Atletska sezona je tu

DVE ANKETI

Mi, telesnokulturni delavci, si pač še vedno iščemo boljši prostor pod soncem za našo dejavnost, saj menimo, da če že nismo čisto na zatemnjeni strani, smo pa zanesljivo še tam, kjer sonce le včasih bolj močno pokuka in ogreje, ne more pa sijati stalno zaradi našega položaja. Res da nam hoče tudi družba (družba smo pa končno spet mi) pomagati, do sedaj bolj z raznimi resolucijami, ki v praksi nič kaj dosti ne pomenijo, zadnje čase pa le tudi z osveščanjem ljudi o pomembnosti te dejavnosti, ki je krepko zaostala za drugimi. Vse torej kaže, da le prodira zdrava in prava miselnost o telesni kulturi med ljudi in le miselnost je tista, ki hitro lahko marsikaj spreobrne tudi na bolje. Telesna kultura počasi, a zanesljivo dobiva tisto mesto, ki ji pripada, lahko pa trdimo, da še dolgo ne bo s to dejavnostjo tako, kot bi moralo biti, če mi vsi in vsak posameznik ne bo čutil, da to telesno kulturo vsak dan tudi potrebuje. Pa smo spet pri osveščenosti, in ne samo pri njej, ampak tudi pri potrebi. In ta potreba bo toliko večja in toliko prej navzoča, kolikor bodo naši dohodki večji, kolikor bomo imeli boljši standard, kolikor prej bomo delali samo še z modernimi stroji, računalniki in drugo mehanizacijo, ki se ji pravi tudi tehnični napredek. In boljši

standard hočemo, radi bi delali še manj ur, bili še več ur prosti, hočemo nove stroje, lažje delo, boljši zaslužek, razgibati pa se bomo vendarle morali in zato potrebujemo telesno kulturo, rekreacijo, vadbo ali kakor jo že hočemo imenovati. In ne samo mi, tudi naši znanci jo rabijo in tudi naši otroci.

In kaj ta telesna kultura že danes pomeni mladini, smo hoteli vedeti, pa smo se odločili za dve anketi, katerih rezultati dajo le droben odgovor na to vprašanje, ta odgovor pa za nas veliko pomeni, saj sta obe anketi in odgovori nanje dovolj avtoritativni za naše razmere in prav hvaležni smo vsem anketirancem za sodelovanje, ki nam posredno tudi pomaga pri našem, včasih nič kaj hvaležnem poslanstvu, ki bi se nekako glasilo: telesno kulturo čimprej med vse ljudi.

Prvo anketo smo izvedli na šolskem centru (idejo zanj je dal profesor telesne vzgoje) in predvsem hoteli zvedeti, kaj pomeni redna telesna vzgoja kot učni predmet in kakšen je odnos mladine do tega predmeta, kako lahko telesna kultura vpliva na razvoj učenca, dijaka in med drugim, ali je potrebno, da ima šola svoje športno društvo.

Anketirali smo 85 dijakov in učencev ter 22 dijakinj, kar je okrog 22 odst. vseh dijakov in učencev, ki hodijo na ŠC.

Poglejmo si njihove odgovore (tabela 1):

Vprašanje	dijakinje		učenci in dijaki	
	DA	NE	DA	NE
1. Ali si se pred vstopom v šolo ukvarjal s telesno kulturo?	3	19	29	56
2. Ali si se pri urah telesne vzgoje dosti novega naučil?	19	3	81	4
3. Ali si pri urah telesne vzgoje dobil pravilne moralne vzgojne kvalitete?	19	3	77	8
4. Se je tvoj čut za tovarštvo, red, disciplino in delo povečal oz. razvil pri urah telesne vzgoje?	19	3	81	4
5. Si zadovoljen s predavateljem telesne vzgoje in njegovimi zahtevami?	18	4	80	5
6. Ali ti je telesna vzgoja postala že trajna delovna navada (ali samo izvršitev obveznosti)?	19	3	67	18
7. Ali misliš, da je ŠSD na vaši šoli potrebno?	19	3	85	—
8. Ali si aktiven član ŠSD?	6	16	40	45
9. Ali si član telesnovzgojnih ali športnih klubov?	3	19	26	59
10. Ali boš po končanem šolanju nadaljeval s telesno vzgojo?	12	10	77	8
11. Ali bi želel učiti, vaditi mlajše od sebe?	14	8	42	43
12. Ali zasleduješ dogodke v športu?	18	4	84	1
13. Ali v svojem kraju obiskuješ športne prireditve?	19	3	78	7

Vprašanje	dijakinje		dijaki	
	DA	NE	DA	NE
1. Ali si aktiven član šolskega športnega društva?	7	32	11	15
2. Ali si aktiven član krajevnih telesnovzgojnih ali športnih organizacij?	6	33	15	11
3. Ali znaš plavati?	38	1	26	0
4. Ali znaš smučati?	17	22	20	6
5. Ali imaš smučarsko opremo?	19	20	16	10
6. Ali imaš veselje delati v telesni kulturi kot trener, sodnik ali funkcionar?	16	23	20	6
7. Ali si že razmišljal, da bi se vpisal na visoko šolo za telesno kulturo?	7	32	8	18
8. Ali se strinjaš z mnenjem, da je profesor telesne vzgoje poklic bodočnosti?	34	5	22	4

Anketa je bila seveda anonimna. Poleg tega podatka še to, da so vsi na ŠC podporni člani ŠSD in da jih je veliko, ki se iz drugih krajev in tudi občin vozijo v šolo (od skupaj 491 učencev in dijakov jih je samo 156 ali 31,8 odst. z Raven).

Kaj nam nudijo rezultati ankete, vidite sami. Skoraj polovica (43 odst.) jih je aktivnih v šolskem športnem društvu, za katerega so se izrekli vsi fantje in 19 de-

ločno odklanjajo tisto manj dobro. Razveseljiv, čeprav ne 100-odst. zadovoljiv je podatek, dobljen pri vprašanju 6, ki bi ga lahko postavili ob bok vprašanju 10. Vsekakor pa vzpodbudni odgovori za telesno kulturo v šoli in izven nje, saj bodo ti mladi, ki so tokrat odgovarjali, čez ne veliko let nosilci — nove miselnosti o telesni kulturi v naših delovnih kolektivih in jim bodo pri pouku telesne vzgoje pridobljene kvalitete služile kot kašpot tudi v proizvodnji in pri delu s starejšimi delovnimi tovariši. In zato je telesna vzgoja v šoli zelo pomembna.

Vsi smo navajeni in drugače sploh biti ne more, da daš najbolj zahteven kos obdelati najboljšemu sodelavcu. In tu gre za kos jekla. Vidite, ko pa dajemo naše otroke v obdelavo učiteljem in profesorjem telesne vzgoje, pa raznim amaterskim strokovnjakom, med katerimi so tudi taki, ki bolj pazijo, kot učijo, se nič ne sprašujemo, ali bodo ti strokovnjaki naše otroke pravilno obdelali, ali so za to sposobni in če že najboljšega delavca za najboljše delo tudi najbolje nagradimo ali smo tistim, ki pa oblikujejo človeka, pripravljeni to njihovo delo pravilno ovrednotiti in ga zanj pravilno nagraditi. In to gre dalje tako — čim večji strokovnjak, čim več opravljenih šol in izpopolnjevanj, tem večji zaslužek ali za malo denarja malo muzike. Zavedamo se, da je to problem in stalno imejmo pred očmi, da gre tu za otroka, za živo bitje. Odgovor se že sedaj kar sam po sebi vsiljuje: **rabimo strokovnjake, ker jih hočemo za naše otroke.** Žal je tu še eno vprašanje: odkod dobiti strokovnjake? In odgovor: iz šol in tečajev, vendar mora biti ta poklic spoštovan, človek mora imeti v njem svojo socialno sigurnost. Ali jo danes ima, jo bo imel jutri?

Prepričani smo, da jo ima že danes in da bo jutri še bolj trdna, zanimalo pa nas je, kaj o tem mislijo gimnazijci iz 4. letnika, tisti, ki bodo čez 4 do 5 let s takim poklicem lahko stopili pred nas in prevzeli skrb za zdrav razvoj naših otrok. Odgovarjalo je 26 dijakov in 39 dijakinj, od tega z Raven 18, ostali se vozijo. Podporni člani ŠSD so vsi na gimnaziji (tabela 2).

Kljub sorazmerno nizki aktivnosti (v vprašanju je bilo namreč poudarjeno, da pomeni biti aktiven samo takrat, če se stalno vadi in tekmuje) v šoli in v kraju, preseneča predvsem veliko veselje in verjetno tudi smisel za pedagoško delo na področju telesne vzgoje, saj je z »da« na vprašanje 6 odgovorilo kar 36 anketirancev. Največ vsekakor velja odgovor na zadnje vprašanje, kjer je kar 56 anketirancev nedvoumno dalo vedeti, da telesna kultura prihaja v ospredje, tja, kamor spada in da pomeni delati v telesni kulturi dobro delati. Zato tudi odgovor na 7. vprašanje, kjer imamo 15 pritrdilnih odgovorov, daje določene upe, da se tudi vprašanju rednega vključevanja v telesnokulturni poklic od tistih, ki lahko hitro stopijo v ta poklic, posveča določena pozornost. Vendar je treba od razmišljanja čimprej k dejanjem.

Mogoče še to, da je za nabavo smučarske opreme treba odšteti danes le lepe denarce in da bi tisto eno dijakinjo iz 4. letnika pa že lahko naučili plavati, saj ne bi bilo nič kaj prijetno slišati, da se v 4 letih

poleg zimskega bazena na gimnaziji ni bilo mogoče naučiti.

Obe ankete sta uspeli. Več vemo kot prej o telesni vzgoji na obeh naših šolah II. stopnje, odkoder prihajajo strokovnjaki jutrišnjega dne. Utemeljeno je zato upanje, da bo med njimi vedno več privrženecv telesne vzgoje in kandidatov za ta poklic.

-ate-

Balant se je trikrat povzpел na najvišjo stopnico

PLAVALCI USPEŠNI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Zimska tekmovalna doba se je začela z mladinskim državnim prvenstvom, ki je bilo v Šibeniku od 23.—25. februarja. Najuspešnejši plavalec naše ekipe je bil Miran Balant, ki je ponovil uspeh z lanskega državnega prvenstva, saj je osvojil tri zlate, eno srebrno in eno bronasto kolajno. Naslov državnega prvaka je osvojil v disciplinah: 100 m hrbtno, 200 m hrbtno in 100 m delfin. V disciplini 200 m mešano je bil drugi, na 800 m kravl pa tretji. Postavil je tudi nov slovenski rekord na 200 m hrbtno za mladince in člane, na 100 m hrbtno pa je rekord izenačil.

Tudi Lidija Ferlin je zaplavala solidno in si priborila drugo mesto na 100 m prsno in tretje mesto na 200 m prsno. V finišu ji je zmanjkalo moči za osvojitev prvega mesta. Kljub temu je z rezultatom potrdila, da je še vedno ena najboljših jugoslovanskih plavalk prsnega sloga pri mladinkah, saj je letos šele prvo leto mladinka.

Državno prvenstvo za člane je bilo na Reki od 9. do 11. marca. Tri dni so se vrstile napete borbe za vstop v finale. Tekmovalci so bili tako izenačeni, da so mnogokrat odločale za vstop v finale desetinke sekunde. Z izredno borbenostjo se je trem našim plavalcem uspelo prebiti v finale.

Darko Zavrl je prišel v finale dvakrat, na 100 in 200 m prsno in v finalu dosegel četrto mesto na 200 m z novim republiškim rekordom in peto mesto na 100 m prsno.

Miran Balant se je tudi dvakrat uvrstil v finale in v finalu osvojil na 100 m hrbtno četrto mesto in na 200 m hrbtno peto mesto. Za mlajšega mladince je to lep uspeh.

Franjo Jež pa je poskrbel za prijetno presenečenje. Zaplaval je odlično in postavil na 100 in 200 m delfin republiški rekord za starejše mladince ter se v disciplini 200 m uvrstil v finale, kjer je osvojil peto mesto.

Naša štafeta 4 × 100 mešano je zaplavala zelo dobro, toda samo desetinko sekunde prepočasi za vstop v finale.

Mladinsko in člansko državno prvenstvo je za nami, konec marca pa se bodo pomerili v Zagrebu in na Reki najboljši jugoslovanski pionirji. V Zagrebu se bodo borili mlajši, na Reki pa starejši. Upamo, da nas ne bodo razočarali, čeprav vemo, da je letos konkurenca zelo huda in se bo zelo težko prebijati med najboljšie.

Zimski bazeni rastejo kot gobe in naša prednost, ki smo jo imeli, je vse manjša, kajti drugi imajo poleg zimskih bazenov še velike letne. Potreba po 50-metrskem letnem bazenu je pri nas vedno večja, možnosti za njegovo izgradnjo pa so vsako leto manjše. Pomanjkanja letnega bazena z ogrevano vodo pa ne čutijo samo naši plavalci, ampak tudi vsi tisti naši krajani, ki se radi rekreirajo na soncu in v vodi.

REKORDI TUDI NA MITINGIH

Nekateri naši najboljši pionirji so se udeležili mednarodnega pionirskega mitinga, ki je bil v Zagrebu 3. in 4. marca. Nastopili so Italijani, Avstrijci in skoraj vsi jugoslovanski klubi. Naši predstavniki so bili zelo uspešni.

Naš najmlajši rekorder Dimitar Vočko je plaval kot navit. V dveh dneh se je trikrat pognal v vodo in postavil tri republiške rekorde na 50 m delfin, 50 m hrbtno in 100 m mešano. Osvojil pa je eno drugo in dve četrti mesti.

Jožica Pečovnik je bila druga na 100 m delfin, Dušan Strmčnik je bil prav tako drugi na 100 m prsno, Zora Pšeničnik pa je osvojila tretje mesto na 100 m hrbtno. Miting v Zagrebu je bil za naše plavalce uspešen in istočasno dobra preizkušnja pred državnim prvenstvom.

V sklopu priprav za državno prvenstvo so se naši pionirji udeležili še mitinga v Trbovljah, ki je bil 17. marca. Mitinga se je udeležilo šest slovenskih klubov.

Naši najmlajši so se ponovno lotili republiških rekordov. Ker je bil ta miting istočasno izbirna tekma za državno prvenstvo, so se naši plavalci zelo potrudili, da bi izpolnili postavljene limite. Seveda trud ni bil zaman. Dimitar Vočko je ponovno dominiral. Zopet je postavil dva republiška rekorda na 100 m delfin in 200 m mešano. Maja Rodič je plavala v novem rekordnem času na 100 m delfin in 100 m kravl. Tudi njen brat Tomaž je postavil rekord na 200 m prsno.

Skoraj na vsakem tekmovanju naši plavalci postavljajo republiške rekorde, kar

pomeni, da se kvaliteta našega plavanja hitro dviguje. Rezultati in uspehi plavalcov so velik prispevek za afirmacijo našega kraja v domovini kakor tudi v tujini.

H. M.

KOVAČI SO TEKMOVALI

Kakor vse sindikalne podružnice železarne Ravne, tako je tudi naša organizirala sankaske tekme za svoje člane. Za nas kovače je takšna rekreacija res prepotrebna, samo na žalost se je sankaskega tekmovalja udeležila le dobra četrtina.

Nedelja 2. februarja je bila kot nalašč za tekme, topla in sončna. Že navsezgodaj smo začeli riniti proti Smuč-koči, a preden smo jo dosegli, se nam je že sonce oslonilo v hrbte, da smo se pošteno ozojili. Zaradi čudovitega dneva, svežega zraka in poštenega okrepčila smo bili vsi židane volje. Hoja od Raven do koč nas ni utrudila, ampak ravno nasprotno. Na koč smo prišli spočiti in razgibani. Po kratkem oddihu smo krenili na startno mesto. Postavili smo ga v višini Godca proti Naravskim ledinam, ker je gori bolj odprt svet, kjer je bil čudovit razgled po zasneženi pokrajini. Polegli smo po sankah in se kar prijetno sončili, dokler nismo prišli na vrsto za tekmo.

Odjuga je pripomogla, da so pri vožnji najbolj trpele noge, ker so bile največja gonilna sila, če si hotel priti na cilj. Tam je vsakega vozača presenetil aplavz navijačev in posnel ga je fotoreporter. Na žalost so pa bile na cilju steklenice prazne, ker so baje morali časomerilci s konjakom štoparice mazati, da niso zamrznile.

Ko pa smo se končno vsi zbrali, smo se spustili še v boj s kepanjem in se nazadnje okrepčali z vročim čajem. Dobro razgibani, s polnimi pljuči čistega zraka in duševno spočiti smo se spustili k Toniju v Kotlje, kjer smo imeli razglasitev rezultatov in pripravljeno malico. Da pa smo postali izredno zgovorni, so bili krivi zma-

Čim više!

govalci, ker so z lastnimi sredstvi pripomogli, da so se nam jeziki dobro razvezali.

Zmagovalci so bili naslednji: Mirko Matjaž, Stanko Kočnik in Ferdo Mager.

Razvila se je pristrčna družabnost s petjem in še Petrova harmonika je pridala nekaj domačih za nameček. Za nekaj časa smo pozabili na težko delo v kovačnici.

Spoznali smo se tudi z druge strani med seboj. Ugotovili smo, da smo takega srečanja potrebni večkrat, da je eno samo v letu premalo.

Vsi udeleženci se predstavniku in drugim članom odbora zahvaljujemo za trud in organizacijo pri izvedbi sankarskih tekem.

Peter Jamer

Za spomin na tovariško srečanje

TABORNIKI POČASTILI DAN ŽENA

Ravenski taborniki že nekaj let prireajo 8. marca ob dnevu žena skromne slovesnosti za svoje mame. Letos so v kulturnem programu najmlajši člani odreda medvedki in čebelice odigrali krajše igrice, jim recitali pesmi ter zaplesali venček narodnih plesov, taborniki pa so materam poklonili nageljne. Sledilo je predvajanje izbranih diafilmov, v katerem so zbranim materam prikazali svoje delo in akcije v preteklem letu. V prijateljskem pomenku med materami in predstavniki odredove uprave je tekla beseda o pomenu taborniške organizacije za mladega človeka. Matere so se pohvalno izrazile o tabornikih ter se jim zahvalile za lepo prireditve.

Sicer pa čaka ravenske tabornike v pomladnem času še veliko dela. Od začetka leta že poteka tečaj za taborniške vodnike, ki jih v odredu vedno primanjkuje. Tudi na Prevaljah se je med šolsko mladino prebudilo zanimanje za taborniško organizacijo in življenje v naravi. Na pobudo ravenških tabornikov naj bi 22. aprila ustanovili taborniško četo.

V marcu so priredili tekmovanje tabornikov za pridobitev I. in II. zvezde. MČ in taborniki so se pomerili v lokostrelstvu, streljanju z zračno puško, šahu in testiranju taborniške teorije.

Tudi med ravensko mladino se je ponovno prebudilo zanimanje za taborniško življenje in v odredu so ustanovili mladinski taborniški vod z nazivom Modri encijani.

Ob koncu marca so taborniki sodelovali pri akciji »Prežihovina 73«, katero vsako leto priredijo taborniki iz Maribora. Na

Prežihovino se je napotilo okrog 400 tabornikov iz mariborskega in celjskega okraja. Po krajši svečanosti so si ogledali Prežihovo spominsko sobo, izbrani predstavniki pa so odnesli venec na Prežihov grob.

Taborniki so si ogledali tudi Ravne, delavski muzej in železarno, popoldne pa so se pomerili v športnih tekmovanjih.

Karlo Krevh

REKREACIJA

V soboto, dne 17. 3. 1973, je bilo sankarsko tekmovanje, ki je štel za prvenstvo OOS OSS. Ob idealnem sončnem vremenu in dobri organizaciji pa se je na startu prijavilo le 19 tekmovalcev in ena tekmovalka, kar je za tako veliko organizacijo vsekakor premalo. Pri tem moramo poudariti, da je bila angažiranost vseh sindikalnih funkcionarjev po podružnicah premajhna, obenem pa je tudi zakasneli datum in pomanjkanje snega v dolini vplivalo, da se je tako malo sodelavcev odločilo za izlet do Ošvena, kjer je bil start. Vendar pa je tudi ta peščica zanesljakov napravila pravo tekmovalno vzdušje. O končnih uvrstitvah so marsikje odločali minimalni časovni zaostanki, celo desetinke sekunde.

Rezultati

Ženske:

1. Kotnik Jožica (SP strojno gradb. službe) 3.48,6
- Moški nad 35 let:

1. Čebulj Franc (SP komerc. sektorja) 3.50,1

2. Vasl Bogomir (SP SGS) 4.22,2

3. Čas Jože (SP SGS) 4.30,0

Moški do 35 let:

1. Rožič Ivan (SP SGS) 4.28,2
2. Bavče Mirko (SP uprava in SS) 4.28,3
3. Urnaut Oto (SP uprava in SS) 4.31,1

Tekmovalne sani:

1. Kodrun (SP uprava in SS) 3.25,1
2. Zdovc Marjan (SP SGS) 3.30,0
3. Zdovc Anton (SP uprava in SS) 3.31,0

Pohvaliti je treba 4. najboljši tekmovalni rezultat Jožice Kotnik, ki je z navadnimi sanmi prehitela vse moške z navadnimi sanmi, kar je povzročilo kup »hude« krvi ob razglasitvi rezultatov in malici na Smučarski koči!

Vsi imenovani so dobili diplome in skromne praktične nagrade. Posebej pa velja pohvaliti še Blaža Maka, iz SP uprave in SS, ki je kljub 56 letom prišel na tekmovanje in po času niti ni bil najslabši. On naj bo vzor tistim, ki jim je rekreacija še posebej namenjena.

Alojz Janežič

DELOVNE NEZGODE V MARCU

Branko Poročnik, špedicija — pri razkladanju jedkovca z vagona mu je postalo nenadoma slabo in je omahnil, pri čemer si je poškodoval obraz in roko.

Florijan Podjavoršek, valjarna — pri nakladanju žarilne peči se je opekel po levi in desni roki.

Franc Grm, topilnica I — pri zlaganju opeke na livnem podestu se je odkrušil delček opeke in mu priletel v oko.

Mihael Oto, čistilnica — pri nakladanju ulitkov na kamion se je stog, s katerega je jemal ulitke, porušil in so mu ulitki poškodovali kolka, levo roko in trebuh.

Karel Kušej, jeklovlek — pri sestopu z zaboja na tla mu je spodrsnilo, pri čemer si je poškodoval gleženj desne noge.

Ivan Perovec, livarna — pri izbujanju jeder iz jedrnika se je s kladivom udaril po kazalcu desne roke.

Vinko Špiler, livarna — pri prehodu do valjčnice se je oprijel stroja, ki je pričel obratovati, pri čemer mu je stisnilo prst.

Anton Krivograd, skupne službe enote II — pri razkladanju traktorja mu je zdrsnilo, pri čemer je padel s prikolice in si poškodoval levo roko.

Milan Kovačec, obrat strojev in delov — pri ravnanju osi se je s kladivom udaril po kazalcu leve roke.

Jože Horvat, obrat strojev in delov — pri struženju mu je priletel tujek v oko.

Stanko Praznik, obrat pnevmatskega orodja — pri struženju matice za kolena se mu je ostružek ovil okoli kazalca leve roke in mu ga poškodoval.

Edvard Dobrina, strojni remont — pri zapiranju nihalnih vrat si je poškodoval prste na desni roki.

Jože Brusnik, obrat strojev in delov — pri struženju tekalnih koles mu je priletel tujek v oko.

Alojz Poročnik, vzmetarna — ob ne-nadni ustavitvi napustne peči je hotel kontrolirati ventil za pretok zraka, pri čemer ga je zgrabil jermenski pogon, ki mu je poškodoval tri prste na desni roki.

Ivan Štrekelj, strojni remont — pri izbujanju puš na kardanskem pogonu s 5 kg kladivom se je udaril po kazalcu desne roke.

Franc Marzel, gradbeni remont — pri odstranjevanju keramičnih ploščic na notranji strani degestorija je prišlo do eksplozije, pri čemer je dobil lažje opekline po obrazu.

Peter Tomazin, kovačnica — pri brušenju osi mu je priletel tujek v oko.

Franc Glasečnik, kovačnica — pri dviganju kovaške sekire je odletel držaj, pri čemer mu je padla sekira na nart desne noge.

Maks Šmon, topilnica II — na mokrih in spolzkih tleh mu je spodrsnilo in si je pri padcu zvinil levo nogo v kolenu.

Milan Čevnik, čistilnica — pri obrača-

nju ulitka se mu je ta skotalil na sredinec leve roke.

Alojz Hovnik, livarna — pri vlivanju jekla je to pri nagibu ponovce brizgnilo čez rob in ga opeklo po gležnju in nartu desne noge.

Roman Kovač, valjarna — pri rezanju okroglega jekla na hladnih škarnjah ga je zadnji konec udaril po očesu.

Avugst Krančan, valjarna — pri odpremljanju materiala si je pri sestopu z zaboja zvinil levo nogo v gležnju.

Rudolf Krajnc, obrat pnevmatskega orodja — pri prelaganju cilindrov RRK 30 mu je cilindar padel na levo roko.

opremljeni, saj razpolagajo samo z dvema kompletoma teh oblačil. Znano nam je, da so te obleke drage, vendar cene ne predstavljajo nič proti eventualni nastali škodi pri požaru.

V preteklem letu se je poklicna enota opremila s sodobnimi UKV aparati ter z novim sodobnim kombiniranim avtomobilom TAM 5500 Gž. UKV aparati služijo za hitrejšo zvezo med seboj. Pri društvu primanjkuje mladinskega kadra za nadaljnje delo.

Na občnem zboru so izvolili upravni odbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Franc Marolt, v upravni odbor pa: Jože Lah, Vlado Vališer, Jože Sotošek, Ignac Skitek, Jože Leskovšek in Zvonko Škegro. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Ivan Plazovnik, Ivan Vocovnik in Franc Turjak.

Predsednik občinske gasilske zveze tov. Ivan Žunko je podelil tov. Ivanu Hočvarju za 10-letno delo v gasilski organizaciji značko.

Upravni odbor se je na svoji prvi seji konstituiral ter sprejel zaključke občnega zbora. Jože Lah je podpredsednik, Vlado Vališer tajnik, Jože Sotošek blagajnik, ostali pa člani.

V štab društva so bili imenovani naslednji člani: Jože Lah, poveljnik, Jože Leskovšek, podpoveljnik, Ivan Anželak, gospodar, Ignac Skitek, strojni referent, Slavko Pirtovšek, mladinski referent, Ivan Hočvar — adjutant, propagandni, Jože Pušpan, sanitetni referent.

Zaključki občnega zbora:

1. S strokovnimi predavanji in praktičnimi vajami bomo skrbeli za vzgojo članstva in mladine.

2. Redno vsak teden bodo vaje.

3. K mladinskemu programu vaj je treba vključiti čim več športnih disciplin ter srečanj drugih enot v občini.

4. Skušali bomo opraviti čimveč praktičnih vaj v podjetju in povabiti k sodelovanju sosednja društva.

5. Seznanjati sodelavce po obratih z nevarnimi snovmi ter z uporabo gasilnih aparatov.

6. Skušali bomo vključiti v gasilske vrste več inteligence.

Občni zbor gasilskega društva železarne Ravne

Takole so pionirke okrasile gasilski avto na tekmovanju v Mislinji

Gasilsko društvo železarne Ravne je imelo v drugi polovici februarja svoj 22. redni občni zbor. Skrbno sestavljena poročila o delu društva v zadnjem obdobju so podali predsednik Franc Marolt, poveljnik Jože Lah, blagajnik Jože Sotošek in vodja poklicne gasilske enote Vlado Vališer.

Tekmovalna desetina se je udeležila občinskega tekmovanja v Črni in zasedla častno 2. mesto, prav tako 2. mesto pa je zasedla na medobčinskem tekmovanju v Mislinji. Udeležili smo se tudi republiškega tekmovanja industrijskih enot v Slovenski Bistrici. V skupnem plasmanu nastopajočih 58 tekmovalnih desetini so dosegli 7. mesto. V metalurško kovinarski stroki so delili 1. mesto z desetino gasilskega društva »Impol« iz Slovenske Bistrice. Za ta uspeh so prejeli lep pokal.

Društvo nima sodobnega gasilskega avtomobila. Sedanji orodni avtomobil znamke »pionir« je dotrajan.

Društvo je v preteklem obdobju organiziralo 60-urni tečaj za naziv gasilec, katerega so se poleg članov udeležili in opravili izpite tudi člani civilne zaščite. Poklicna enota je imela v letu 1972 opravka z 38 požari večjega obsega. Ostalih 129 požarov, to so bili predvsem začetni požari, so pogasili s sodelovanjem delavcev na delovnih mestih. Naša delovna organizacija je prešla na množično uporabo plinov butan — propan, zato tudi gasilci gredo vstric z napredkom podjetja glede znanja in sposobnosti za pomoč v primeru morebitne katastrofe.

V drugi polovici novembra so imeli tovarniški gasilci preizkusno akcijo v skladišču butan — propan s sodelovanjem energetskega obrata pod vodstvom obratovodje Antona Vehovarja ter sodelavcev tega obrata. Akcija je potekala zelo zanimivo, ker je bila za vse nekaj novega. Napravili so poizkus vžiga butana propana na nasipu nad Mežo.

Dva gasilca, oblečena v zaščitno obleko, sta začela gasiti. Preizkusila sta najsoodobnejša ročnika na vodno prho in ročnik za srednjo peno. Akcija je pokazala, da pri vžigu butana propana nastane zelo velika temperatura, za kar pa so naši gasilci, kar se tiče osebne opreme, premalo

Naši gasilci v Murski Soboti

JOŽE KOTNIK

Zaupana mi je bila težka naloga, da se v imenu tvojih sodelavcev — dragi Jože — danes tukaj zadnjič poslovim od tebe. Bridko je, ko se človek poslavlja zadnjič, beseda mu zastaja v grlu, kajti kruta resnica, da je ugasnilo življenje tako mladega človeka — sodelavca, še veliko bolj učinkuje na naša čustva. Nehalo je biti srce komaj 25-letnega sodelavca, ustavljeno zaradi strašne in zahrbtni bolezni, ki ji niti sodobna medicina ni uspevala zavreti njene uničujoče moči.

Rodil si se na Ravnah materi, ki je sama preživljala štiri otroke. S težavo in velikim samoodpovedovanjem vas je vzgajala in vse pripravila za samostojno življenje. Da bi olajšal breme materi, si se želel čimprej izšolati in pridobiti poklic, po-

treben za zaposlitev. Leta 1966 si končal metalurško industrijsko šolo in postal strojni ključavničar. Takoj si se zaposlil v valjarni naše železarnice, kjer si se vključil med sodelavce tega obrata in tako dozoreval v sposobnega delavca in branilca domovine. Ko si se 1970. leta vrnil z odsluženja kadrovskega roka, je bila tvoja želja zaposliti se pri vzdrževanju strojev. Sprejeli smo te v našo sredino z odprtim srcem, kajti v tebi smo videli marljivega in strokovno sposobnega delavca — tovariša. Presenetil si nas z izrednim tovarštvom in pripravljenostjo pomagati povsod tam, kjer si videl, da je tvoja pomoč potrebna. Ker si zrasel v družini delavcev, te je že mati vzgojila v duhu spoznanja, da se le z lastnim delom in prizadevnostjo lahko ustvarjajo boljši življenjski pogoji. Tega dejstva si se v polni meri zavedal, zato tudi nikdar nisi odklanjal nalog, pa četudi si svojo delovno obveznost

že izpolnil. Z razumevanjem si pomagal reševati naloge pri vzdrževanju strojnih naprav in nikoli nisi obžaloval, četudi je delo zahtevalo tvojo prisotnost po cele dneve. Znati več in se še bolj strokovno usposobiti je bila tvoja želja, zato si se vpisal v delovodsko šolo in jo tudi uspešno izdeloval vse do dneva, ko te je bolezen odtrgala od tvojih sošolcev. Ustvaril si si družino in načrtoval prihodnost. Sebi in družini si želel zgraditi lastni dom, da bi tako imeli tvoji otroci boljše pogoje za življenje, kot si jih imel sam.

Mlad, poln upov in načrtov nisi niti slutil, da te je zahrbtna bolezen že načela. Še iz bolniške postelje si se oglašal sodelavcem, jih spraševal o delu in izražal željo po čimprejšnji vrnitvi na delovno mesto.

Vest, da je ugasnilo tvoje življenje, nas je hudo prizadela. Še vedno smo upali, da bo tvoja življenjska moč zmagala nad boleznijo in se nam boš vrnil. Odhajaš mlad — premlad, pravzaprav šele na začetku življenjske poti. V bridki žalosti zapuščaš ženo, dva otroke, mater ter vse druge sorodnike in veliko število prijateljev — sodelavcev. V imenu železarnice Ravne, vodstva strojne in gradbene službe, obratovodstva strojnega obrata in sindikalne organizacije, predvsem pa v imenu tvojih sodelavcev, dragi Jože, izrekam iskreno sožalje ženi, otrokoma, materi in vsem sorodnikom.

Naj ti bo lahka koroška zemlja, gore in gozdovi ti bodo peli večno pesem zahvale za vse storjeno v tvojem kratkem in snovanju polnem življenju. Tvoj spomin bo živel v naših srcih in mislih vse do tlej, ko bodo ugasnila tudi naša življenja.

Herman Lesjak

IVAN PETREJ

Usoda, ki vodi naša življenja, nam je ob prvih znanilkah pomladi, teloha in mačic, zastavila novo uganko — zakaj? Ta uganka se je šepetaje prenašala od ust do ust, ko je po dolgotrajni bolezni preminil naš sodelavec Ivan Petrej.

Dragi Ivan, rodil si se pred 41. leti v Šentjertu, kjer si kot 15-letni fant že moral prijeti za delo. Prva zaposlitev ti je bila na elektrarni Dravograd, nato v tovarni meril Slovenj Gradec in končno si se leta 1953 zaposlil v železarni Ravne v obratu livarne.

S svojimi sodelavci si bil vedno dobrodušen, včasih malce hudomušen in si vedno znal spraviti vse v dobro voljo. Raznih del se nisi ustrašil in si bil vedno pripravljen ustvarjati čim več za dobro našega

kolektiva in celotne družbe. Ustvaril si si lastni dom in družino z dvema otrokoma ter jima poskušal nuditi več, kot si imel ti v svoji rani mladosti.

Zahrbtno bolezen, ki te je odtrgala od našega dela že lansko leto meseca maja, si prenašal molče in potrpežljivo, vendar z upanjem, da se boš še vedno zdrav in vesel vrnil na delo. Toda to se ni zgodilo, ta bolezen te je za vedno odtrgala od naših ljubečih žene, hčerke in sina.

Sklonjenih glav stojimo pred tvojim preranim grobom, hvaležni za vse, kar si storil. Vsem žalujočim, posebno ženi in otrokoma, pa izrekamo iskreno sožalje.

Lahka naj ti bo koroška zemlja! F. K.

IVAN VERTAČNIK

Dragi Ivan!

Pomlad je potrkala na vrata, polna vselega razpoloženja in sončne toplote, v naša srca pa se je naselila žalost. Kruta usoda nam je iztrgala iz naše sredine mladost, obetajoče življenje v tvoji 26. pomladi.

Onemeli smo, dih nam je zastal, ko smo zvedeli, da tebe, dragi Ivan, ni več med nami. Vsi smo te cenili in imeli radi. Med tovariši in sodelavci si bil priljubljen, za tabo pa bo ostala vrzel, ki jo bo zelo težko nadomestiti.

Leta 1965 si nastopil službo v železarni Ravne, po preteku enega leta pa si nas zopet moral zapustiti, saj si moral odslužiti kadrovske rok. Marca 1968. leta te najdemo zopet na delovnem mestu v kontroli kvalitete v valjarni.

Na tvojem delovnem mestu so te vsi predpostavljali cenili kot vestnega in marljivega delavca. To si tudi sam dokazal, ko si se vpisal pred dvema letoma na delovodsko šolo na Ravnah. Pred tabo je bila začrtana življenjska pot, ki pa si jo poznal samo ti. Samo ti si vedel za svoje želje in cilje, vendar ti je kruta usoda spremenila in zapečatila napredovanje.

Ko se danes, dragi Ivan, ob odprtem grobu poslavljamo od tebe, ti želimo, da v svojem zadnjem domu v miru počivaš. Peca in Gorne bodo bede nad teboj, ravenske fužine in koroški gozdovi pa ti bodo peli večno pesem. V naših srcih boš ostal takšen, kot si bil, dober delavec in tovariš.

V imenu kolektiva železarnice Ravne in posebno še v imenu kontrole kvalitete se ti zadnjičrat zahvaljujemo za tvoje delo in trud, staršem in sorodnikom pa izrekamo ob tej nenadomestljivi izgubi globoko in iskreno sožalje.

M. O.

7. Udeležili se bomo vseh tekmovanj v občini in medobčinskem merilu, po potrebi pa tudi naprej.

8. Sodelovali bomo z referentom civilne zaščite in komisije za požarno varnost v prometu.

9. Skušali bomo pridobiti vse članstvo, da se naroči na »Gasilski vestnik«.

10. Seje UO bodo po potrebi.

11. Predlagati je občinski zvezi, da imenuje športnega referenta, ki bi imel stike z vsemi referenti v društvu.

Ker člani UO brez pomoči članstva verjetno ne bodo mogli izpolniti zadanih nalog, je potrebno sodelovanje vseh.

Franc Rotar

Gibanje zaposlenih v tovarni

Sprejeti:

od 21. februarja do 20. marca 1973

Zap. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Odkod je prišel
1.	Atelšek Andrej	21. 5. 1954	NSS	konstrukc. biro	prva zaposlitev
2.	Berložnik Miroslav	7. 8. 1952	PK talilec	topilnica	iz JLA
3.	Božič Jakob	20. 7. 1952	NK delavec	promet	iz druge del. organiz.
4.	Brinar Marija	14. 12. 1928	NK delavec	gradbeni remont	prva zaposlitev
5.	Cekon Oto	29. 10. 1932	NK delavec	topilnica	iz druge del. organiz.
6.	Gortan Marjan	6. 7. 1948	NK delavec	vzmetarna	iz druge del. organiz.
7.	Grobelnik Franc III.	12. 9. 1952	KV strugar	centr. delavnica	iz JLA
8.	Helbl Rajko	29. 11. 1952	KV strugar	obr. str. in delov	iz JLA
9.	Hribernik Marko	22. 4. 1957	NK delavec	sk. sl. en. II.	prva zaposlitev
10.	Igerc Peter II.	12. 11. 1957	NK delavec	skladiščna sl.	prva zaposlitev
11.	Jurčič Leopold	29. 9. 1951	PK kalilec	kalilnica	iz JLA
12.	Kerbevi Jurij	22. 3. 1952	KV mizar	modelna mizarna	iz druge del. organiz.
13.	Ketiš Avgust	2. 8. 1952	PK kovač	kovačnica	iz druge del. organiz.
14.	Kunštic Peter	17. 4. 1953	NK delavec	topilnica	iz JLA
15.	Kvasnik Peter	20. 3. 1948	NK delavec	vzmetarna	iz druge del. organiz.
16.	Merkač Ivan	7. 7. 1951	NK delavec	obr. str. in delov	iz JLA
17.	Novak Janez	27. 3. 1957	NK delavec	sk. sl. en. II.	iz druge del. organiz.
18.	Ošlak Stanislav	25. 3. 1953	PK avtog. rez.	obr. str. in delov	iz JLA
19.	Pasarič Josip	24. 1. 1953	NK delavec	topilnica	ponovna zaposlitev v ŽR
20.	Pečovnik Stanko	24. 10. 1952	NK delavec	topilnica	iz druge del. organiz.
21.	Plešej Milan	4. 9. 1956	NK delavec	skladiščna sl.	iz druge del. organiz.
22.	Prikeršnik Marjan	8. 12. 1951	NK delavec	topilnica	iz druge del. organiz.
23.	Rajh Marjan	15. 7. 1949	KV avtomeh.	strojni obrat	iz druge del. organiz.
24.	Rajšp Adolf	9. 9. 1941	PK delavec	topilnica	iz druge del. organiz.
25.	Rosc Alojz	24. 4. 1951	PK žerjavov.	livarna	iz JLA
26.	Razgoršek Silvo	5. 12. 1953	PK talilec	topilnica	iz JLA
27.	Sekalo Janez	24. 4. 1948	NK delavec	vzmetarna	iz druge del. organiz.
28.	Skarlovnik Vinko	22. 3. 1956	NK delavec	topilnica	iz druge del. organiz.
29.	Sveteč Jožef	8. 1. 1951	PK ključ.	obr. str. in delov	iz JLA
30.	Suhovršnik Kristina	3. 2. 1942	NK delavka	sk. sl. en. II.	iz druge del. organiz.
31.	Šoba Franc	2. 9. 1951	KV ključ.	strojni obrat	iz druge del. organiz.
32.	Viderman Pavel	4. 4. 1957	NK delavec	skladiščna sl.	prva zaposlitev
33.	Videršnik Vinko	31. 3. 1952	NK delavec	topilnica	prva zaposlitev
34.	Vodopivec Drago	29. 9. 1949	NSS	strojni remont	iz JLA
35.	Vrčkovnik Dorica	17. 4. 1954	KV tehn. ris.	TKR-raziskave	prva zaposlitev
36.	Zibret Stanko	11. 7. 1952	KV ključ.	obr. str. in delov	iz JLA

Odjavljeni:

1.	Drezgič Anka	13. 7. 1944	VSS komercialist	izvoz	dana odpoved
2.	Grubelnik Ivanka	15. 12. 1952	PK strugar	obr. str. in delov	dana odpoved
3.	Hlupič Stefan	16. 4. 1955	PK strugar	obr. ind. nožev	dana odpoved
4.	Knez Alojz II.	29. 5. 1949	PK delavec	promet	dana odpoved
5.	Koletnik Drago	4. 7. 1952	PK strugar	obr. str. in delov	dana odpoved
6.	Kotnik Jože VIII.	10. 2. 1948	KV ključavničar	strojni obrat	umrl
7.	Kristavčnik Avgust	19. 7. 1925	PK žerjavovodja	sk. sl. en. II.	invalidska upokožitev
8.	Lauko Marjan	4. 3. 1950	KV strugar	obr. str. in delov	dana odpoved
9.	Lorbek Ivan	26. 4. 1940	KV mizar	sk. sl. en. II.	dana odpoved
10.	Mavrel Jože	15. 3. 1940	NK delavec	topilnica	dana odpoved
11.	Navodnik Dušan	8. 1. 1951	SS-el. tehn.	el. rem. š. t.	dana odpoved
12.	Petrej Ivan	7. 6. 1932	PK livar	livarna	umrl
13.	Polaner Ivan	15. 1. 1939	PK delavec	promet	dana odpoved
14.	Senica Jože	12. 3. 1946	KV mizar	vzmetarna	dana odpoved
15.	Sidar Ivan	3. 12. 1932	PK žerjavovodja	mat. gosp. en. I.	invalidska upokožitev
16.	Strmšek Albin	28. 7. 1950	NK delavec	topilnica	samovoljna zap. dela
17.	Skrubej Boris	30. 6. 1939	SS-str. tehn.	TKR-met. odd.	dana odpoved
18.	Stosir Ivan	23. 12. 1924	NS	valjarna	invalidska upokožitev
19.	Vnuk Mirko	18. 11. 1951	NK delavec	topilnica	samovoljna zap. dela
20.	Zerdoner Ivan	22. 10. 1948	SS	valjarna	dana odpoved

Izobrazba — kvalifikacija:

Sprejeti:	1 PK kalilec
2 KV ključavničarja	1 PK kovač
2 KV strugarja	1 PK avtog. rezalec
1 KV avtomehanic	1 PK žerjavovodja
1 KV mizar	1 PK ključavničar
1 KV tehn. risar	19 NK delavcev
1 PK talilec	2 NSS
1 PK talilec	1 PK delavec

Izobrazba — kvalifikacija:

Odjavljeni:	1 NS
1 VSS komercialist	3 PK strugarji
1 KV ključavničar	2 PK žerjavovodja
1 KV strugar	1 PK livar
2 KV mizarja	2 PK delavca
1 SS el. tehnik	3 NK delavci
1 SS str. tehnik	
1 SS delavec	

ZAHVALA

Ob tragični, boleči in prezgodnji izgubi našega dragega sina, brata in strica **Ivana Vertačnika** se zahvaljujemo vsem, ki so ga obiskali, bedeli ob njegovem mrtvaškem odru, ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti ter mu poklonili vence in cvetje. Iskrena hvala sorodnikom, sostanovalcem, sodelavcem, sošolcem in znancem za prekrasne vence. Po-

sežno zahvalo izrekamo učencem delovodske šole Ravne na Koroškem, godbi Železarne Ravne, govornikom in vsem, ki so poskrbeli za lepo pogrebno svečanost. Vsem, ki ste kakorkoli počastili njegov spomin, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mati Marija, oče Ivan, brat Norbert, sestre Ida, Jožica, Frida, Jelka in Danica z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega moža in očeta **Ivana Petreja** se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem, prijateljem in sorodnikom za izraženo sožalje.

Hvala govorniku za poslovilne besede, ravenski godbi in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti ter darovali vence.

Žalujoča žena, hčerka Romana, sin Ivan in drugo sorodstvo

ŠOLSKI CENTER RAVNE NA KOROŠKEM RAZPISUJE

sprejem 149 (136 moških in 13 žensk) učencev v poklicno kovinarsko in metalurško šolo v šolskem letu 1973/74 za izučitev poklicev: topilca v črni metalurgiji (20 m.), kovača (10 m.), kalilca (7 m.) valjavca profilov in pločevine (10 m.), strojnega ključavničarja (43 m.), strugarja (17 m. + 5 ž.), rezkalca (9 m. + 5 ž.), brusilca (5 m. + 3 ž.) in obratnih elektrikařev (15 m.).

Sola traja tri leta. Pravico do vpisa imajo državljani SFRJ, stari od 14 — 18 let, ki so uspešno končali osnovno šolo.

Redni vpis učencev bo 29. junija, a izredni 30. avgusta 1973. Navedenega dne se morajo učenci osebno javiti ob 8. uri na upravi centra.

Kandidati morajo predložiti upravi centra naslednje listine:

1. Lastnoročno izpolnjeno prijavo za vpis v 1. razred strokovne šole obr. 1.20 s točnim naslovom in pošto.

2. Zadnje šolsko spričevalo — odpustnico (original) o dovršeni osnovni šoli.

3. Izpisek iz rojstne matične knjige.

4. Splošno zdravniško spričevalo z rentgenskim pregledom pljuč v zdravstvenem domu na Ravnah, vsak torek in četrtek od 7.—10. ure. Pred pregledom mora biti vsak tešč.

5. Življenjepis.

Sola bo izbrala kandidate na podlagi učnega uspeha, a v primeru prevelikega števila prijavljenih na podlagi sprejemnega izpita iz slovenskega jezika in računstva v obsegu snovi, ki je predpisana za 8. razred osnovne šole. Kandidati, ki pokažejo boljši uspeh, imajo prednost pri sprejemu. V tem primeru bodo sprejemni izpiti 29. julija oziroma 30. avgusta s pričetkom ob 8. uri.

Učenci obratni elektrikaři bodo obiskovali teoretični del pouka v Elektro-gospodarskem šolskem centru v Mariboru, praktični del pouka pa v obratih Železarnice Ravne.

Istočasno svet centra razpisuje sprejem 54 (54 moških) v šolo za specializirane metalurške delavce: strojnih kovačev (10 m.), žarilcev (19 m.), valjavcev profilov (10 m.) in talilcev pri elektro peči (15 m.).

Pravico do vpisa imajo državljani, ki so uspešno končali najmanj 6 razredov osnovne šole in zadostili šolski obveznosti. Vpis je enak, kot je navedeno za vpis za učence v poklicno kovinarsko in metalurško šolo in je prav tako treba predložiti vse dokumente, ki so zgoraj navedeni.

V primeru večjega števila prijav bo center izvršil izbiro na podlagi zadnjega šolskega spričevala in preizkusa znanja iz slovenskega jezika in računstva v obsegu snovi, ki je predpisana za 6. razred osnovne šole.

Kandidati, ki bodo pokazali boljši uspeh, bodo imeli prednost pri sprejemu. Vsi kandidati se morajo javiti na šolskem centru na Ravnah, dne 29. junija ob rednem vpisu in 30. avgusta ob izrednem vpisu.

Učenci poklicne kovinarske in metalurške šole in učenci šole za specializirane metalurške delavce prejemaajo v času šolanja mesečno nagrado, in sicer:

	osnova	zadosten uspeh	dober uspeh	prav dober uspeh	odlični uspeh
I. letnik	170	280	340	400	400
II. letnik	220	300	360	420	420
III. letnik	260	320	380	440	440

Višina navedenih nagrad je enaka za kovinarske in metalurške poklice, s tem da se kot stimulacija za metalurške poklice učencem poklicne šole metalurške stroke dosežena nagrada poveča za:

I. letnik — 60 din, če doseže pozitiven uspeh
II. letnik — 70 din, če doseže pozitiven uspeh
III. letnik — 80 din, če doseže pozitiven uspeh

Prav tako svet centra razpisuje sprejem 30 učencev in učenk v metalurški oddelku tehni-

ške srednje šole Jesenice, dislocirano enoto na Ravnah na Koroškem.

Sola traja 4 leta. Pravico do vpisa imajo državljani SFRJ, stari od 14—18 let, ki so uspešno končali osnovno šolo. Učenci s prav dobrim in odličnim uspehom ne opravljajo sprejemnega izpita, vsi ostali pa morajo opraviti sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike iz obsega snovi za 8. razred osnovne šole. Sprejemni izpiti bodo 29. junija 1973 ob 7. uri oziroma 30. avgusta 1973 ob 7. uri. Pri sprejemu se prav tako upošteva rezultat psihološkega testa v 8. razredu osnovne šole.

Redni vpis bo 29. junija, a izredni 30. avgusta 1973.

Kandidati morajo ob vpisu predložiti vse dokumente, ki so navedeni za vpis v poklicno kovinarsko in metalurško šolo.

Pouk za vse šole se prične 3. septembra ob 6. uri zjutraj. Pomanjkljivo opremljenih prijav ne bomo mogli upoštevati.

Vsi učenci oziroma njihovi skrbniki sklenejo učno pogodbo z Železarno Ravne.

Razpis učnih mest

Svet šolskega centra Ravne na Koroškem je na svoji seji št. 10/VII—73 sklenil, da se v rednem razpisu prosvetnih delavcev za šolsko leto 1973/74 razpišejo naslednja prosta mesta:

1. učitelj matematike — fizike, profesor, diplomirani inž. tehn. matematike

2. učitelj matematike — fizike, predmetni učitelj

3. učitelj za metalurške predmete — dipl. inž. metalurgije

4. učitelj za strokovne predmete — dipl. inž. strojništva

5. učitelj slovenščine, angleščine — profesor

6. učitelj za praktični pouk ključavničarjev, ki se bo usposobil za varjenje — strojni ključavničar s tehniško ali delovodsko šolo

7. učitelja za praktični pouk rezkalcev — brusilcev, osnovni poklic s tehniško ali delovodsko šolo

8. mizarja-vzdrževalca, KV mizar

Vsa delovna mesta se razpisujejo za nedoločen čas.

Za vsa razpisana delovna mesta bo na voljo 5 družinskih stanovanj. Eno stanovanje bo vseljivo v juliju — avgustu 1973, eno v decembru 1973, ostala tri pa čez eno leto. Za samce so na voljo samska stanovanja.

Prošnje z življenjepisom in opisom dosedanje zaposlitve ter dokazilom o strokovnosti (prepisom diplome) — je treba vložiti v tajništvo zavoda do 10. maja 1973.

Strokovnjaki za stiskalnice

OBVESTILO

Vsi, ki bi radi postali člani AMD Ravne, naj se javijo pri Karlu Pogorevcniku na Čechovje 9a. Pri njem dobijo vse potrebne informacije.

Okoli 6000 m² pokrite površine za izdelavo nožev

Wolfgang Borchert

ZGODBE ZA ČITANKO

Vsak človek že ima šivalni stroj, radio, hladilnik in telefon. Kaj bomo delali zdaj? je vprašal tovarnar.

Bombe, je dejal izumitelj.

Vojsko, je dejal general.

Če res nikakor ne gre drugače, je dejal tovarnar

Dva moža sta se pogovarjala.

No, kako je?

Precej slabo.

Koliko jih še imate?

Če bo šlo dobro, štiri tisoč.

Koliko mi jih lahko daste?

Kvečjemu osemsto.

Propadli bodo.

Torej tisoč.

Hvala.

Moža sta se razšla.

Govorila sta o ljudeh.

Bila sta generala.

Bila je vojska.

Dva moža sta se pogovarjala.

Prostovoljec?

Seveda.

Koliko si star?

Osemnajst. In ti?

Jaz tudi.

Moža sta se razšla.

Bila sta vojaka.

Eden je padel na tla. Bil je mrtev.

Bila je vojska.

Ko je bilo vojske konec, je prišel vojak domov. Pa ni imel kruha. Takrat je zagledal nekoga, ki je imel kruh. Ubil ga je.

Saj vendar ne smeš ubijati, je dejal sodnik.

Zakaj ne? je vprašal vojak.

Ko je bilo mirovne konference konec, so se ministri sprehodili skozi mesto. Prišli so mimo tivolskega strelišča. Bi streljali, gospodje? so zaklicala dekleta z rdečimi ustnicami. Takrat so ministri vzeli puške in začeli streljati na možičke iz lenpenke.

Sredi streljanja je prišla stara ženska in jim pobrala puške. Ko jo je eden od ministrov spet hotel imeti, mu je dala klofuto.

Bila je mati.

Nekoč sta živela dva človeka. Ko sta bila stara dve leti, sta se tepla z rokami.

Pri dvanajstih sta se bila s palicami in obmetavala s kamni.

Pri dvaindvajsetih sta se obstreljevala s puškami.

Franc Mlinar, 8. b osn. šola Ravne, Ptice, linorez

Pri dvainštiridesetih sta se obmetavala z bombami.

Pri dvainšestdesetih sta vzela bakterije.

Pri dvainosemdesetih sta umrla. Pokopali so drugega poleg drugega.

Ko se je čez sto let deževnik prežrl skozi oba grobova, sploh ni opazil, da sta bila pokopana tu dva različna človeka. Zemlja je bila enaka. Sama enaka zemlja.

Ko je leta 5000 pogledal krt iz zemlje, je pomirjen ugotovil:

Drevesa so še vedno drevesa.

Kavke še krakajo.

In psi še zmeraj dvigajo eno nogo.

Snetci in zvezde,

mah in morje

in mušice,

vsi so ostali enaki.

In včasih —

včasih srečaš tudi kakšnega človeka.

REKLI SO

Le redkokdaj se nam posreči biti ob pravem času na pravem kraju.

Thomson

Politika je umetnost, kako dvigniti prah tudi potem, ko se je že poleg.

Morsac

Človek je samo vsota svojih dobrih in slabih del.

Hegel

Govoriti pametno je težko, molčati pametno pa še teže.

Bodenstedt

Ženska, ki se namerava poročiti, je vaba in past obenem.

Frank Sinatra

Katera vlada je najboljša? Tista, ki nas uči, naj se sami vladamo.

Goethe

Proti vrhu tudi po vseh štirih

NAŠI UPOKOJENCI

Ivan Štosir, roj. 23. decembra 1924, v železarni od 1. decembra 1948 dalje s presledki, nazadnje v valjarni kot delovodja adjustaže. Inval. upok. 28. februarja 1973

Avgust Kristavčnik, roj. 19. julija 1915, v železarni od 12. avgusta 1942 dalje, nazadnje v skup. sl. enote II. kot žerjavovodja. Invalidsko upokojen 28. februarja 1973

Ivan Sidar, roj. 3. decembra 1932, v železarni od 2. oktobra 1965 dalje, nazadnje v mat. gosp. enote I. kot skladiščnik. Inval. upok. 28. februarja 1973

Koroška ti prelepa

Koroška ti prelepa,
moje domovanje,
mati, dom in zibel,
in otroške sanje.

Hišica prelepa,
je v Podjuni stala.
Tam je mene —
moja mamica zibala.

Nisem še umel,
njene besede mile,
njene pesmi, vedre,
rano ste utihnile.

Koroška ti prelepa,
moje domovanje.
Mati, dom in zibel,
vse so le še sanje.

Viktor Levovnik

SUPERAUTOMAT

Najboljši gospodinjstvi stroj
je superavtomat,
ki pere, šiva, kuha,
otroke spravi spat.

Ko prideš iz gostilne,
ta superavtomat,
vse prasce pijane zmerja,
da moraš se smejat.

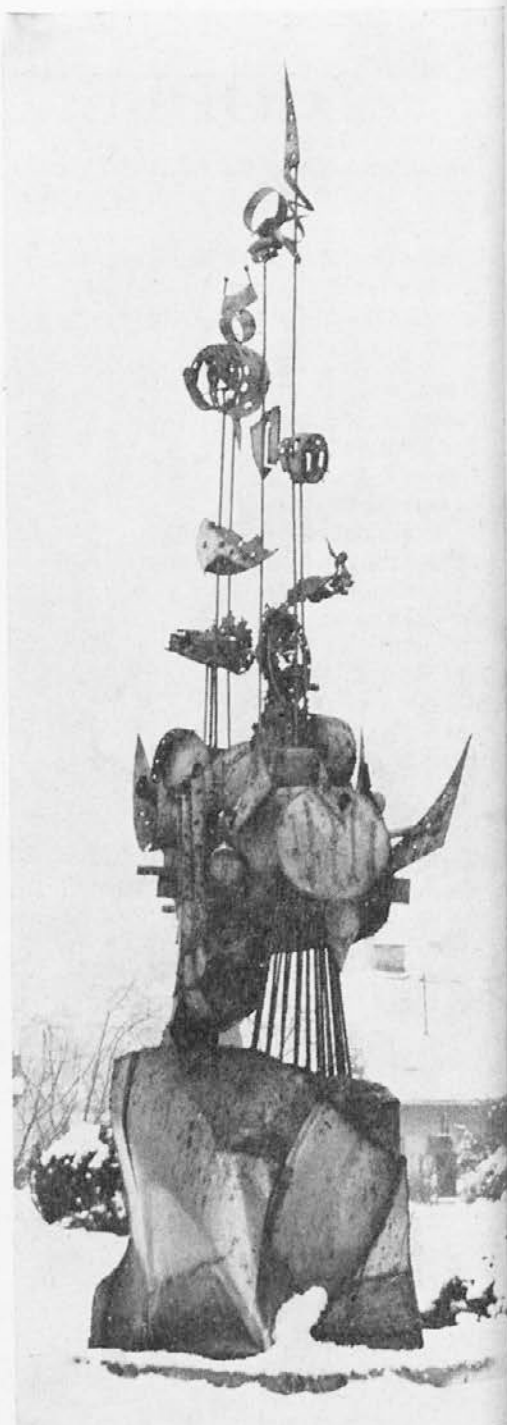
ČAKALNICA

Rasti le rasti, travca zelena,
sredi te travce Forma viva stoji.
Okrog te travce je cesta široka,
tam na avtobus čaka mnogo ljudi.

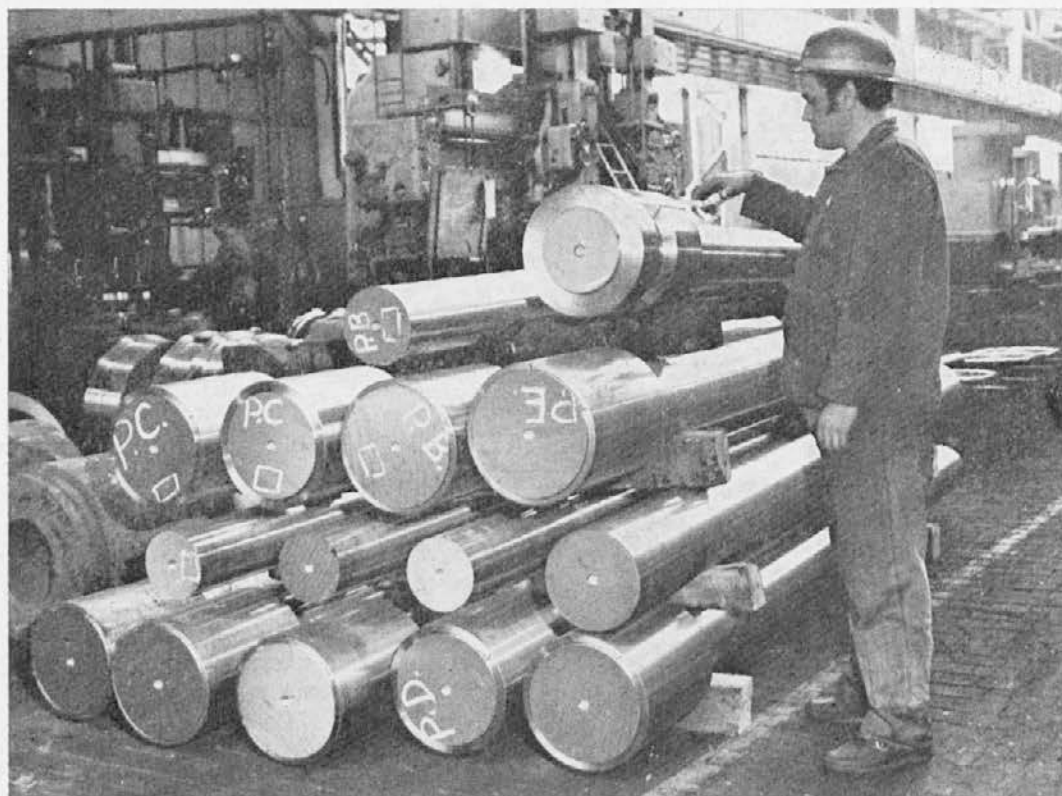
Jih sonce prepeka, in dež jih namaka,
včasih mraz čuti jo prav do kosti.
Saj to je prav res velika napaka,
ker prevoznik za potnike slabo skrbi.

Se ve, kdo kasira, denarce pobira,
ko z avtobusom prevaža te mokre ljudi.
Zato pa naj tudi nekaj riskira,
čakalnico na postajališču naj naredi.

Mirko Jurač

Ne več vojne

Kontrola

Za dobro voljo

Dovolj prostora

Nemški cesar Henrik V. se je bojeval s poljskim kraljem Boleslavom. Po svojih poslancih je zahteval od Boleslava, da se brezpogojno vda. Če tega ne stori, mu je zagrozil, da bo poslal v napad toliko vojakov, da vsi niti ne bodo mogli vkorakati na Poljsko.

Boleslav je ponosno odgovoril:

»Naj pošlje vojakov, kolikor hoče; na Poljskem je dovolj zemlje, da vse pokopljemo.«

Vonj po ničemer

Rimski državnik Kato starejši, imenovan tudi Cenzor, je slovel po neomajni strogosti in sovraštvo do razkošja, ki je grozilo, da bo pogubilo Rim. Med drugim je rekel:

»Ženska diši dobro samo takrat, kadar ne diši po ničemer.«